

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

“Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

BG051PO002/13/1.3-07, Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г.

„Ефективни политики в община Стражица”

„Изготвяне на последваща оценка на Общински план за развитие на община Стражица 2007-2013г.”

Април 2014 г.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

“ДиДжи Консулт” ЕООД

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г.

„Избор на изпълнител за изработване на правила и методики за мониторинг, контрол и последваща оценка на изпълнението на общински политики, последваща оценка на Общинския план за развитие на община Стражица 2007 – 2013 г., общински план за развитие на община Стражица 2014 – 2020 г., концепция за пространствено развитие на община Стражица, Наръчник, свързан с изпълнението на общинските стратегически документи, изработване на предварителна оценка на Общинския план за развитие на община Стражица 2014 – 2020 г., в изпълнение на проект „Ефективни политики в община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейски социален фонд”

„Изготвяне на последваща оценка на Общински план за развитие на община Стражица 2007-2013г.”

Април 2014 г.

“Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СЪДЪРЖАНИЕ

1. СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИТЕ ТАБЛИЦИ	5
2. СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИТЕ ФИГУРИ	5
3. СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	6
4. ВЪВЕДЕНИЕ	8
4.1. Нормативно основание за извършване на последващата оценка.....	8
4.2. Цели, задачи и етапи на разработване на последващата оценка.....	9
5. РЕЗЮМЕ НА ОЦЕНКАТА	11
6. МЕТОДИКА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА.....	15
6.1. Източници на информация.....	16
6.2. Използвани подходи.....	18
7. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ, МОНТИРОНИГ И НАБЛЮДЕНИЕ ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ.....	20
7.1. Междинна оценка на ОПР 2007- 2013 г. на община Стражица.....	20
7.2. Актуализация на плана.....	22
7.3. Междинна оценка на Областна стратегия за развитие на област Велико Търново.....	23
7.4. Мониторинг и наблюдение на Общинския план за развитие.....	23
8. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И УСТОЙЧИВОСТТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ.....	25
8.1. Оценка на резултатите от изпълнението на ОПР Стражица 2007 – 2013 г.....	26
8.2. Оценка на изпълнението на ОПР въз основа на заложените в него Приоритети.....	26
9. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ.....	32
10. ОЦЕНКА НА ОБЩОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ	39
11. АНАЛИЗ НА ФАКТОРИТЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ. АНАЛИЗ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ.....	42
12. ДЕЙСТВИЯ ПО ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПА НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ.....	45
13. ИЗВОДИ ОТНОСНО СЪЩНОСТТА И НАЧИНА НА ПРИЛАГАНЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ, КАКТО И НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ МЕРКИ	50

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

14. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО ПРОВЕЖДАНЕТО НА ПОЛИТИКАТА ЗА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО РАЗВИТИЕ.	52
15. АНАЛИЗ НА ПОЛИТИКИ И ПРОГРАМИ НА ОБЩИНА СТРАЖИЦА.....	56
ПРИЛОЖЕНИЯ	59

“Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

1. СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИТЕ ТАБЛИЦИ

1.	Индикативни финансови ресурси, необходими за изпълнението на ОПР Стражица 2007 - 2013 г
2.	Актуализирана индикативна Финансова таблица на ОПР Стражица за периода 2011 – 2013 г.
3.	Индикативен размер на планираните средства по приоритети за периода 2007- 2013 г. и актуализирания план за 2011-2013 г, изпълнение на индикативните бюджети.
4.	Процент изпълнение на заложения индикативен финансов ресурс за периода 2007- 2013 г. и периода 2011-2013 г. по приоритети
5.	Таблица с реализирани дейности по информация и публичност

2. СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИТЕ ФИГУРИ

1.	Индикативен размер на планираните средства по специфични цели към приоритет 1 за периода 2007-2013 г. и съответното изпълнение
2.	Индикативен размер на планираните средства по специфични цели към приоритет 2 за периода 2007-2013 г. и съответното изпълнение
3.	Индикативен размер на планираните средства по специфични цели към приоритет 3 за периода 2007-2013 г. и съответното изпълнение.
4.	Индикативен размер на планираните средства по специфични цели към приоритет 4 за периода 2007-2013 г. и съответното изпълнение.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

3. СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

БВП	Брутен вътрешен продукт
ДДЛРГ	Дом за деца лишени от родителски грижи
ДСХ	Дом за стари хора
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЗРР	Закона за регионалното развитие
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България
МО	Междинна оценка
МС	Министерски съвет
МСП	Малки и средни предприятия
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
НПО	Неправителствени организации
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Националната стратегия за регионално развитие на Република България
ОбС	Общински съвет
ООН	Организация на обединените нации
ОПР	Общински план за развитие
ОПРКБИ	Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013“
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие 2007-2013“
ОПРЧР	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси 2007-2013"
ОСР	Областна стратегия за развитие
ОУ	Основно училище
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПЧП	Публично-частно партньорство
РПР	Регионален план за развитие

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

РУ	Регионално управление
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
СКФ	Структурни и Кохезионен фонд
СОУ	Средно общообразователно училище
ТГС	Трансгранично сътрудничество
УО	Управляващ орган
ЦБ	Централна Банка

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

4. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад се изготвя в изпълнение на техническо задание и сключен договор за услуга между община Стражица и „ДиДжи Консулт“ ЕООД с предмет: "Избор на изпълнител за изработване на правила и методики за мониторинг, контрол и последваща оценка на изпълнението на общински политики, последваща оценка на Общинския план за развитие на община Стражица 2007 - 2013 г., общински план за развитие на община Стражица 2014 - 2020 г., концепция за пространствено развитие на община Стражица, Наръчник, свързан с изпълнението на общинските стратегически документи, изработване на предварителна оценка на Общинския план за развитие на община Стражица 2014 - 2020 г., в изпълнение на проект "Ефективни политики в община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд." Последващата оценка се основава и провежда при спазване на нормативната уредба, регламентираща условията и параметрите за осъществяване на последваща оценка на ОПР. Изготвянето на настоящата оценка произтича от Закона за регионалното развитие (ЗРР - чл.34, ал.1 и чл.36, ал.1) и Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР).

4.1. Нормативно основание за извършване на последващата оценка

Общинският план за развитие на община Стражица е средносрочен планов документ, който е разработен за период от седем години (2007 г. -2013 г.) и определя стратегията за развитие на общината за този период. ОПР е разработен съгласно Закона за регионалното развитие (ЗРР). В него се съдържат средносрочни цели и приоритети за развитието на общината, както и съответните финансови ресурси, необходими за реализация на проектите, заложен за този период. Предмет на анализ и оценка са

"Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган."

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

постигнатите резултати в процеса на изпълнение на стратегиите и плана за развитие с фокус ефективността и ефикасността на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионално и местно развитие. В Закона за регионалното развитие, чл. 34 ал.1 се регламентира извършването на последваща оценка не по-късно от една година след изтичането на периода на действие на стратегическите планове и в частност на Общинския план за развитие. Съгласно чл.34 ал.2 от същия нормативен акт последващата оценка включва:

- оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;
- оценка на общото въздействие;
- оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
- изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

Последващата оценка предоставя информация за ефективността и ефикасността на провежданата политика, като съществена част от нея заемат индикаторите за оценка на изпълнението и мерките за мониторинг и контрол. Целта на тази оценка е да се прецени въздействието от изпълнението на общинския план и да се подобри процеса на планиране за следващия период, като се отчетат както постигнатия напредък, така и негативните ефекти. Резултатите от последващата оценката ще бъдат използвани при формулирането на индикаторите в новия общински план за развитие за 2014 – 2020 г., както и за разработването на правилата за мониторинг и контрол.

4.2. Цели, задачи и етапи на разработване на последващата оценка.

Последващата оценка на изпълнението на Общинския план за развитие е важен документ, който цели да представи степента на изпълнение на заложените цели и приоритети, както и реално достигнатото ниво на развитие на общината спрямо предприетите мерки, в резултат на изготвената междинна оценка. Формулираните изводи и

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

препоръки относно същността и начина на прилагане на общинския план за развитие, както и на резултатите от осъществените мерки.

Провеждането на съгласувана политика за регионално и местно развитие ще бъде от изключително значение за управлението на регионалното развитие в бъдещите периоди. На тази база се предоставя възможност за извършване на сравнителен анализ и оценка за развитието на общината през отделните етапи на регионално развитие.

Конкретните задачи, които са поставени в независимата и външна последваща оценка, са следните:

- ✓ да представи резултатите от наблюдението и мониторинга на ОПР 2007-2013 г.;
- ✓ да представи резултатите от извършената оценка на степента на постигане на целите и устойчивостта на резултатите;
- ✓ да представи резултатите от извършената оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
- ✓ да представи резултатите от извършената оценка на общото въздействие;
- ✓ да представи резултатите от изготвения анализ на факторите при изпълнението на Общинския план за развитие;
- ✓ да представи резултатите от изготвения анализ на административния капацитет;
- ✓ да представи резултатите от изготвения анализ на прилагането на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност;
- ✓ да представи резултатите от изготвения анализ на политиките и програмите на община Стражица.

Процесът на подготовка и разработване на последващата оценка включва следните етапи:

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

1. **Подготовка и събиране на информация** – създадена е организация за провеждане на последваща оценка; идентифицирани са конкретни източници на информация, изготвени са указания в табличен вид за събиране на необходимата информация, определени са начините и времевата рамка за събиране на данните и информацията. Проведени са дискусии между включените в проекта страни за разглеждане и обсъждане на събраната информация, както и за изискване на допълнителна информация и данни.

2. **Обработка на информацията и анализ** – събраната първична информация от източниците е систематизирана, обработена, обобщена и представена в табличен и графичен вид и подготвена за анализ. Отчетено е текущото състояние и тенденциите за разглеждания период. Обработката и обобщението на събраната информация се извърши чрез използване на различни софтуерни програми. Извършено е обобщение, анализ и оценка на събраната и обработена информация.

3. **Подготовка на доклад за извършената последваща оценка** – приложени са различни методи за анализ и оценка; резултатите от изготвената последваща оценка са представени в доклад. На база на анализ и оценка на фактите са направени съответните изводи и констатации; формулирани са препоръки за разработването на плана за развитие за следващия стратегически период.

4. **Консултиране и съгласуване** – консултирането е хоризонтална дейност, която е приложена през целия процес на подготовка и извършване на оценката и се осъществява чрез екипни срещи и експертни обсъждания. Отправените констатации и препоръки от страна на Общинска администрация – Стражица са отразени и включени в финалния доклад на оценката.

5. РЕЗЮМЕ НА ОЦЕНКАТА

В основата на разработването на Общинския план за развитие на община Стражица е залегнало разбирането за устойчиво и балансирано регионално развитие, съобразено с икономическите, социални и екологични аспекти за развитие.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

При дефинирането на приоритетните направления, целите и мерките за реализация, определящо значение има местното население и дейностите по осигуряване на възможности за здравословен и продължителен живот в чиста и запазена околна среда, пълноценно културно и духовно израстване и постигане на устойчив икономически растеж.

Община Стражица е разположена на територията на област Велико Търново в Северен централен район и се състои от 22 населени места. По данни на НСИ от Преброяване на населението и жилищния фонд, населението на общината към 01.02.2011 година е 12 721 души, с гъстотата 25 човека/ км².

Община Стражица се стреми към бъдеще, в което природните богатства и сътвореното от нейните жители да бъдат използвани по най-разумен и ефективен начин за осигуряване на хармонично развитие, поминък и просперитет на всеки; общината да бъде привлекателно място за живот и личностна реализация, роден дом за всички.

Общината е създадена с Указ 2295 от 22 декември 1978 година. Съставена е от 22 селища с **12 721** (при преброяване от 2011 година) жители и е разположена на площ от 508,3 km² в североизточната част на област Велико Търново. Има разнообразен релеф. Заема части от Предбалкана и Дунавската хълмиста равнина с надморска височина от 40 до 420 м. Община Стражица е съставена от 22 селища, от които 1 град и 21 села

С най-голям дял са земеделските територии - 62.7 %, следват горските - 27.9 %. Урбанизираните територии са 5.68 % от общата площ. Общината е бедна на подземни природни ресурси.

Към 01.02.2011 г. образователната структура на населението на седем и над седем годишна възраст в община Стражица е следната: население със средно образование - 34%, с висше образование - 7%, с основно - 33.9%, с начално - 15%, с незавършено начално - 8%, никога непосещавали училище - 2% и деца - 0.1%.

Община Стражица има относително висока степен на изграденост на елементите на техническата инфраструктура. Всички селища са водоснабдени, електрифицирани, гъстотата на пътната мрежа е значително по-висока от средната за страната. През

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

територията на общината преминават много важни комуникации с регионално и национално значение.

Междуселищните връзки в общината се осъществяват чрез автомобилния транспорт. Изградени са 546 улици и пътища от II-ри до IV-ти клас. През 10 от всичките 22 населени места минават пътища III-ти клас, през 14- IV-ти клас.

Структуроопределящият отрасъл в местната икономика е преработващата промишленост, с най- висок дял нетни приходи от продажби и заети лица. Най-голям е броят на предприятията в отрасъл „Търговия; ремонт на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството“. С висока степен на значимост за местната икономика е класифициран отрасъла „Селско, ловно и горско стопанство“.

Преработващата промишленост в община Стражица е основен структуроопределящ отрасъл в местната икономика с водещо значение в редица показатели, като се характеризира с най-висок дял на нетни приходи от продажби. Основните предприятия в преработващата промишленост са „Корадо - България“ АД, „Велпа - 91“ АД, ЕТ „Пименс“ ООД, „Хлебозавод – Стражица“ ЕООД, ТПК „Електро“ – Стражица, „Стефан Стефанов – 2003“, „Агис“ ООД и други.

В периода на изпълнение на плана се наблюдава трайна тенденция на намаляване на населението на общината. През 2010 г. коефициентът на естествен прираст е -8.3%; коефициентът на раждаемост е 11,3‰, а коефициентът на смъртност е 19,6‰.

Общината се характеризира с високо ниво на безработица – към 31.12.2013 г., равнището на безработица в общината е 34,9 % или 1495 лица, което е значително над средния ръст за страната. За същия период са проведени обучителни курсове на 312 души за повишаване на тяхната квалификация.

Инвеститорският интерес е слаб. Община Стражица все още е в периферията на активно протичащите в областния център икономически и обществени интереси.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Образователната, социалната и здравната инфраструктура са сравнително добре развити. На територията на общината няма функциониращи здравни заведения. Социалните услуги се предоставят както в общността така и в извън общността.

Последващата оценка предоставя информация за ефективността и ефикасността на провежданата политика, като съществена част от нея заемат индикаторите за оценка на изпълнението и мерките за мониторинг и контрол. Целта на тази оценка е да се прецени въздействието от изпълнението на общинския план и да се подобри процеса на планиране за следващия период, като се отчетат както постигнатия напредък, така и негативните ефекти. Резултатите от последващата оценката ще бъдат използвани при формулирането на индикаторите в новия общински план за развитие за 2014 – 2020 г., както и за разработването на правилата за мониторинг и контрол.

Общинския план за развитие на Община Стражица за периода 2007 – 2013 г. е разработен през 2005 г. в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие от 2004 г. и Методическите указания на Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Той е обвързан с изпълнение на поетите от България ангажименти към Европейската общност и е приет с Решение № 408 / 09.11.2005 г. на общински съвет в гр. Стражица.

През 2011 година е извършена Актуализация на изпълнението на общинския план за развитие за периода 2011 – 2013 година.

Общинският план за развитие на Община Стражица за периода 2007 - 2013 г. включва 4 приоритета, а именно:

Приоритет 1 „Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика”.

Приоритет 2 „Развитие и модернизация на инфраструктурата”.

Приоритет 3 „Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот”.

Приоритет 4 „Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда”

“Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Относно изпълнението на общинския план за развитие на община Стражица за 2007 – 2013 г. се наблюдават различни тенденции в постигането на целите.

Докато в Приоритет 1 - „Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика” и Приоритет 2 – „Развитие и модернизация на инфраструктурата” изпълнението на целите е сравнително високо, то за Приоритет 3 - „Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот“ и Приоритет 4 – „Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда” степента на изпълнение е сравнително добро.

Общинската администрация е създавала добра организация за изпълнение на мерките в плана, спазвани са законовите разпоредби по отношение на изготвянето на програми за изпълнение, годишни доклади, както и по отношение на междинната оценка и актуализацията на плана и извършването на регулярен мониторинг и наблюдение.

С предприетите действия свързани с информацията и публичността, общината е осигурила широка обществена подкрепа и е включила в процеса на изпълнение и на мониторинг всички заинтересовани страни.

Процесът на изпълнение на плана е повлиян от редица положителни и негативни фактори. Община Стражица е успяла да привлече значителен ресурс от средства на Европейския съюз и други национални източници на финансиране. Безспорно финансовата криза в Европа е оказала негативно въздействие върху изпълнението на плана, тъй като значително са намалели частните инвестиции, както и значително се е увеличила безработицата, породена от липсата на възможност на заетост.

6. МЕТОДИКА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА

Общата методология за осъществяване на последващата оценка е съобразена с насоките на Европейската комисия (ЕК), описани в Работен документ на ЕК № 5

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

„Индикативни насоки върху методите за оценка: оценка по време на програмния период”. При изготвяне на оценката са използвани Методическите указания на МРРБ за актуализация на действащите стратегии и планове за регионално и местно развитие – 2009г.

6.1. Източници на информация.

Източниците на информация, които бяха използвани за изготвянето на последващата оценка на Общинския план за развитие на община Стражица, са следните:

Нормативна уредба, стратегически документи и политики на национално и регионално ниво, както следва:

- ✓ Национална стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2012-2022 г.;
- ✓ Актуализиран документ за изпълнение на Регионален план за развитие на Северен централен район 2010-2013 г.;
- ✓ Областна стратегия за развитие на област Велико Търново 2005-2015 г.;
- ✓ Актуализиран документ за изпълнение на стратегията за развитие на област Велико Търново 2011 – 2013 г.;
- ✓ Доклад за междинна оценка на стратегия за развитие на област Велико Търново, 2010г.;
- ✓ Методически указания на Министерство на регионалното развитие и благоустройство за актуализация на действащите стратегии и планове за регионално и местно развитие – 2009 г.

Документи на общинско ниво, както следва:

- ✓ Общински план за развитие на община Стражица 2007-2013 г.;

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- ✓ Доклад за междинна оценка на Общински план за развитие на община Стражица 2007- 2013 г.;
- ✓ Актуализиран документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица за периода 2011 - 2013 г.;
- ✓ Планове, програми и стратегии на община Стражица - Общински план за енергийна ефективност за периода 2012-2015 г.; План за младежта на община Стражица 2014 – 2016 г.; Програма за реализация на План за развитие на община Стражица; Стратегия за развитие на социалните услуги в община Стражица 2011-2015 г.; Стратегия и план за интеграция на ромите и други малцинства на територията на община Стражица /2012-2020г./; Стратегията за управление на общинската собственост на община Стражица за периода 2013 – 2015г. ; Програми за развитието на читалищната дейност; Инвестиционни програми на община Стражица;
- ✓ Справки, годишни доклади и отчети на община Стражица, включително: Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на Плана за развитие на община Стражица за периода 2005-2013 г.; информация за реализирани проекти на община Стражица за периода 2007- 2013 г., Отчет за капиталовите разходи за периода 2008- 2013 г.; Бюджет на община Стражица и съответните годишни отчети за касовото изпълнение на бюджета за периода 2007- 2013 г.; Програми за реализация на План за развитие на община Стражица за периода 2007- 2013 г.; Отчети на плана за енергийна ефективност за периода 2009- 2013 г.; Поименно разпределение на разходите за придобиване на ДМА и за основен ремонт за периода 2007-2013 г.; информация за одобрените проекти на община Стражица за периода 2007- 2013 г.; информация за проведените обществени събития от община Стражица за периода 2007- 2013 г.; информация за изпълнените проекти на територията на община Стражица за периода 2007- 2013 г.; информация за проведените културни мероприятия за периода 2007- 2013 г., Годишен отчет за изпълнение на програмата за управление на община Стражица; Отчети за изпълнение на Плана към програмата за управление на отпадъците на община Стражица и други.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Други източници на информация:

- ✓ ИСУН – Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България;
- ✓ Официални данни и статистическа информация от ТСБ- гр. Велико Търново, ДБТ- Горна Оряховица; ОСЗ- Стражица и други.;
- ✓ Нормативни и поднормативни актове;
- ✓ Интернет сайтове и портали: община Стражица, НСИ, АЗ, ОПОС, ОПАК, ОПРР, ОПРЧР, ОПРКБИ, ПРСР и други.

6.2. Използвани подходи

Настоящата оценка се фокусира върху представяне на резултатите от реализацията на Общински план за развитие и изпълнението на предварително поставените цели и приоритети, като и вложените ресурси. Основните методи, използвани при осъществяване на оценката, са аналитичен преглед, експертна оценка и сравнителен и икономически анализ. В процеса на събиране на информация, необходима за осъществяването на последващата оценка, са използвани следните конкретни методи и подходи:

6.2.1. Събиране, проучване и анализ на документи и информация.

- ✓ Събиране на информация чрез документален преглед, интернет, срещи и консултации.
- ✓ Проучване на документи, информация и данни от различни официални източници.
- ✓ Обобщения на резултатите от конкретни примери.
- ✓ Оценка на степента на изпълнение и постигане на заложените цели, на ефективността и ефикасността на използваните ресурси и други.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

✓ Подбор и сравнителен анализ – използват се различни показатели и индикатори за резултат. Сравнява се тяхната тенденция във времето и вложените ресурси.

✓ Анализ и синтез - анализира се събраната информация и данни; обобщават резултатите за нивото на изпълнение на ОПР. Преглед на всички съпътстващи документи на община Стражица, които допринасят за изпълнението на ОПР.

6.2.2. Консултиране и дискусии.

✓ Работа в екип - осъществени са срещи на екипа за дискусииране и консултиране при структурирането на доклада на последващата оценка, за изясняване на необходимата информация, на получените резултати от анализа и оценката.

✓ Консултации с общинската администрация.

6.2.3. Анализ и оценка на постигнатите резултати от изпълнението на ОПР.

✓ Причинно-следствен анализ за установяване на причините за получените резултати, тенденцията и връзката с използваните ресурси.

✓ Извеждане на изводи и препоръки, които да бъдат използвани при разработването на плана за следващия програмен период.

✓ Външна експертна оценка - използване на знания и опит на експерти в различни области.

✓ Графичен и табличен метод – представяне на данни и тенденции в графичен и табличен вид.

✓ Ефективно и ефикасно използване на ресурсите за развитие на територията на общината.

При изготвянето на последващата оценка на Общинския план за развитие на община Стражица са приложени следните основни принципи:

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

✚ **Адекватност** - оценката изследва съответствието на постигнатите резултати с планираните нужди и очакванията на етапа планиране;

✚ **Релевантност** като принцип покрива анализ на целите и тяхната адекватност на социално-икономическия контекст през оценявания период.

✚ **Ефикасност** - анализирана е връзката между използваните ресурси и постигнатите резултати и ефекти с постигнатите резултати по съответните приоритети, цели и мерки;

✚ **Ефективност** - анализът се концентрира върху оценка на приноса на приоритетните направления и цели за удовлетворяване на идентифицираните проблеми, очаквания и нужди;

✚ **Устойчивост на резултатите** - направена е преценка до каква степен може да се очаква, че постигнатите резултати и ефекти ще запазят своята устойчивост и ще имат дълготраен ефект върху жителите на общината.

Основната база въз основа на която е изготвена последващата оценка на Общинския план за развитие на община Стражица са **набора от индикатори за въздействие за ефект и за резултат**, заложили в още на етап разработване на общинския план за развитие.

7. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ, МОНТИРОНИГ И НАБЛЮДЕНИЕ ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

7.1. Междинна оценка на ОПР 2007- 2013 г. на община Стражица.

Междинната оценка на плана е част от системата на наблюдение и мониторинг по изпълнението на плана. В рамките на тази оценка се оценят обобщените резултати от изпълнението му, като се прави и преглед на степента на достигане на формулираните цели, приоритети и мерки и се отчетат възникнали положителни или отрицателни

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

отклонения. В изпълнение на нормативните изисквания и методическите указания в областта на регионалното развитие през септември 2011 г. е изготвена Междинна оценка (МО) на Общинския план за развитие на община Стражица 2007- 2013 г. В доклада се проследява изпълнението на плана до 2010 г. Изготвени са препоръки за подобряване изпълнението на ОПР и адаптиране на целите и мерките към текущите нужди на общината. На тази база е разработен и приет Актуализиран документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица за периода 2011 - 2013 г. В МО е проследена и анализирана тенденцията в социално- икономическото развитие на общината за периода 2007- 2010 г.

Основните изводи, констатирани по отношение на изпълнението на ОПР в междинната оценка, са:

✓ Визията за развитие на община Стражица е актуална и съгласувана спрямо актуализираните стратегически документи за развитие на регионално и национално ниво.

✓ Приоритетите на ОПР са съгласувани с горепосочените документи. Приоритетите са в съответствие с визията за местно развитие и социално-икономическото развитие на общината.

✓ Изпълнените дейности и проекти за периода 2007- 2010 г. са на обща стойност 29 386 615 лв., а в процес на изпълнение са проекти на обща стойност 14 601 222 лв. Процентът на изпълнение спрямо заложения индикативен бюджет е 43,15% до 2010 г., като стойността на приключилите проекти е с относителен дял 28.83%.

✓ Реализираните проекти са финансирани със средства от общинския и републиканския бюджет, целеви субсидии, фондове на Европейския съюз и други, включително по Програма за развитие на селските райони, Оперативна програма „Регионално развитие”, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, Оперативна програма „Околна среда”, НП „От социални помощи към осигуряване на заетост”, ПУДООС, САПАРД, ФАР, Проект „Красива България” и други.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

✓ Отчетен е най-голям ефект в развитието на община Стражица от прилагането на инвестиции в модернизация на инфраструктурата – техническа и социална.

✓ В доклада е подчертано, че нивото на организация за прилагане и изпълнение на Общинския план за развитие е много добро от гледна точка на планирани и реализирани проекти, вътрешен мониторинг и контрол, в съответствие на нормативните изисквания съгласно Закона за регионалното развитие и Правилника за прилагането му.

✓ Осигурена е публичност и прозрачност за изпълнението на общинския план за развитие.

✓ Общинският бюджет е съобразен с необходимостта от собствен капацитет и ресурси за финансиране на отделните проекти. Използвани са различни възможности за кандидатстване с проекти, привличане и усвояване на средства от европейски фондове и програми на българските министерства.

В доклада за Междинната оценка изпълнението на приоритетите, заложи в Общинския план за развитие на община Стражица, се оценява на много добро ниво.

7.2. Актуализация на плана.

При разработването на Актуализирания документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица са взети предвид действащия Общински план за развитие на община Стражица за периода 2007-2013 г., резултатите от Доклада за междинна оценка на Общински план за развитие на община Стражица, а също и други стратегически документи на регионално и национално равнище- Областна стратегия за развитие 2005-2015 г. на област Велико Търново, Актуализиран документ за изпълнение на стратегията за развитие на област Велико Търново 2011 – 2013 г., Актуализиран документ за изпълнение на Регионален план за развитие на Северен централен район 2010-2013 г. и Националната стратегия за регионално развитие.

Спазени са препоръките, обобщени в Междинната оценка на ОПР:

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- ✓ Актуализирани са индикаторите за изпълнение на Общинския план за развитие на община Стражица.
- ✓ Актуализирана е индикативната финансова таблица на Общинския план за развитие за оставащия период 2011 - 2013 г.
- ✓ Изготвена е актуализирана Програма за изпълнение на общинския план за развитие до 2013 г.

7.3. Междинна оценка на Областна стратегия за развитие на област Велико Търново.

Изготвянето на междинната оценка на Областна стратегия за развитие на област Велико Търново също е част от етапа на мониторинг и наблюдение на изпълнението на плановете за развитие на общинско ниво.

Доклада за междинната оценка на стратегия за развитие на област Велико Търново проследява изпълнението на стратегията за развитие на областта до 2010 г. В него се констатира и оценява качеството на стратегията и допринася за стимулиране на процесите, свързани с развитието на територията в бъдеще. Разгледани са основните проекти на община Стражица, които са в съответствие със заложените приоритети в плана. Посочени са както изпълнените, така и неизпълнени проекти на община Стражица спрямо приоритетните цели в стратегията за развитие.

7.4. Мониторинг и наблюдение на Общинския план за развитие.

Наблюдението на изпълнението на ОПР е задача на Общинския съвет на община Стражица и на Кмета на общината. В община Стражица със Заповед на кмета на общината е създадена работна група за наблюдение на плана. Групата за наблюдение включва заместник кмет на общината, представители на общинския съвет, експерти от състава на

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

общинската администрация, представители на НПО, бизнеса и гражданите като организацията и функционирането ѝ се регламентира с решение на ОбС. Групата за наблюдение:

- Разглежда и предлага за утвърждаване на индикаторите за наблюдение на степента на изпълнение на плана;
- Обсъжда резултатите и степента на достигане на целите и приоритетите, изготвя отчет за постигнатите резултати;
- Разглежда резултатите от междинната оценка, ако такава е възложена и прави предложение пред ръководството на общината за предприемане на необходимите действия;
- Ежегодно изготвя доклад за изпълнението, като предлага мерки за промяна, ако това е наложително;
- Прави предложения за усъвършенстване на плана, както и за преразпределяне на средствата по мерките, програмите и проектите.

Съгласно законовите изисквания на ЗРР, кметът на общината отчита ежегодно изпълнението на ОПР пред Общинския съвет. Всяка година се изготвят Годишни доклади за наблюдение на изпълнението на Плана за развитие на община Стражица и периодично се разработва и Програма за реализация на Плана за развитие на община Стражица. В отчетите се проследява постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите, заложи в ОПР. По предварително зададени индикатори се наблюдава изпълнението на плана и се използват натурални показатели.

Тази задача е изпълнявана от сформирания работна група, която ежегодно е изготвяла и представяла за одобрение **годишни доклади** за изпълнението на плана за развитие на община Стражица.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

8. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И УСТОЙЧИВОСТТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ.

Общинският план за развитие на Община Стражица за периода 2007 – 2013 г. е разработен през 2005 г. в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие от 2004 г. и Методическите указания на Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Той е обвързан с изпълнение на поетите от България ангажименти към Европейската общност и е приет с Решение № 408 / 09.11.2005 г. на общински съвет в гр. Стражица.

Общинският план за развитие на Община Стражица за периода 2007 - 2013 г. включва 4 приоритета, като всеки от тях има следната структура:

Таблица №: 1 Индикативни финансови ресурси необходими за изпълнението на ОПР Стражица 2007 - 2013 г

Индикативни финансови ресурси необходими за изпълнението на Общински план за развитие на Община Стражица за периода 2007 - 2013 г	Общо за периода
Приоритет 1 „Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика” Цел 1. Развитие на модерно селско, горско стопанство и рибовъдство Цел 2. Обвързване на аграрния сектор с преработващата индустрия Цел.3. Подпомагане на малкия и среден бизнес и привличане на инвестиции Цел 4. Укрепване на връзката град-селски територии. Цел 5. Повишаване на заетостта Цел 6. Постигане на ефективно туристическо развитие.	27 350 000,00 лв.
Приоритет 2 „Развитие и модернизация на инфраструктурата” Цел 1. „Усъвършенстване на техническата инфраструктура” Цел 2. „Усъвършенстване на социалната инфраструктура”	44 810 000,00 лв.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритет 3 „Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот”	
Цел 1. „Подобряване параметрите на околната среда”	26 650 000,00 лв.
Цел 2. „Опазване на природното наследство на общината”	
Цел 3. „Превръщане на общината в привлекателно място за живот”	
Приоритет 4 „Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда”	3 120 000,00 лв.
Цел 1. „Създаване на партньорства за постигане на развитие”	
Цел 2. „Развитие на институционалния и административен капацитет”	
Общо	101 930 000,00 лв.

8.1. Оценка на резултатите от изпълнението на ОПР Стражица 2007 – 2013 г.

Оценката на постигнатите резултати от изпълнението на ОПР Стражица 2007 – 2013 г. проследява логически взаимовръзката между заложеното като приоритети, мерки и цели в стратегическия документ от една страна и предприетите действие, изразходените средства и постигнатият ефект на проектите на общината от друга.

При заложените индикатори не са посочени конкретни целеви стойности, което прави оценката на тяхното изпълнение силно затруднена. За целеви стойности на индикаторите са зададени изрази като „брой новосъздадени“, „брой относителен дял“ , „подобрили“, „изградена“ и т.н., които не дават ясна представа за точното изпълнение на плана за развитие за периода.

От това следва да кажем, че системата за оценка, която ще се направи ще разгледа финансовото измерение на проектите, до каква степен те са изпълнени или етапа на изпълнението им, в което се намират и дали проекта е осъществил предварително поставената му цел.

8.2. Оценка на изпълнението на ОПР въз основа на заложените в него Приоритети.

ОПР на Община Стражица се изпълнява според индикативна финансова таблица към плана. Индикативната таблица представлява своеобразен график за реализация на мерките

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

и проектите, включени в плана и от тази гледна точка, може да служи за основа за оценка на своевременната реализация на заложените в ОПР постановки. Според начина, по който е организирана информацията в индикативната таблица и според наличната информация за реализираните проекти и тези в процес на реализация, се установяват някои зависимости.

От представената междинна оценка за периода 2007 – 2010 г. ясно личи, че най – добре върви изпълнението на плана в общината при Приоритет 1 и Приоритет 2, а именно 15 100 559,00 лв. при заложен 27 350 000,00 лв., което прави 55,21% за първия приоритет и 24 863 603,00 лв. при заложен 44 810 000,00 лв., което е 55,49% реализация за втория приоритет. Двата приоритета не могат да бъдат съотнесими един към друг поради специфичните дейности и цели, но могат да бъдат разглеждани с положителна обективна оценка за изпълнението на целите си.

Не е толкова успешно изпълнението за другите два приоритета. В другата крайност за реализация на плана за периода 2007 – 2010 г. са Приоритет 3 и Приоритет 4, съответно с 3 863 470,00 лв. при заложен 26 650 000,00 лв. и 14,50% реализация за третия приоритет и 160 206,00 лв. при заложен 3 120 000,00 лв. или 5,13% реализирани за четвъртия приоритет. Изпълнението на показателите е изключително незадоволително. В основата на тези показатели са ниският процент на направени инвестиции за постигане на целите по приоритетите от различни от общината бенефициенти, както и не реализирани обучения за квалификация на служителите в администрацията.

За изпълнението на Общинския план за развитие на общината, набраните финансовите средства са основно от собствени и целеви бюджетни субсидии –Програма за развитие на селските райони, Оперативна програма „Регионално развитие”, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, Оперативна програма „Околна среда”, НП „От социални помощи към осигуряване на заетост”, ПУДООС, САПАРД, ФАР, Проект „Красива България” и други

След направения анализ на изпълнението на плана за периода, през 2011 г. е създаден и приет с решение на общинския съвет № 641/ 14.09.2011 г. актуализиран документ за

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

изпълнението на Общинския план за развитие на Община Стражица за периода 2011 - 2013 г. В актуализирания план са залегнали основно препоръки и предложения от независимия консултантски орган от междинния отчет, като е актуализирана индикативната финансова таблица на Общинския план за развитие за оставащия период 2011 - 2013 г.

Таблица № 2 Актуализирана индикативна Финансова таблица на ОПР Стражица за периода 2011 – 2013 г.

Актуализирана индикативна финансова таблица на Общински план за развитие на Община Стражица за периода 2011 – 2013 г.	2011-2013 г.
<p>Приоритет 1 „Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика”</p> <p>Цел 1. Развитие на модерно селско, горско стопанство и рибовъдство</p> <p>Цел 2. Обвързване на аграрния сектор с преработващата индустрия</p> <p>Цел.3. Подпомагане на малкия и среден бизнес и привличане на инвестиции</p> <p>Цел 4. Укрепване на връзката град-селски територии.</p> <p>Цел 5. Повишаване на заетостта</p> <p>Цел 6. Постигане на ефективно туристическо развитие.</p>	9 094 000,00 лв.
<p>Приоритет 2 „Развитие и модернизация на инфраструктурата”</p> <p>Цел 1. „Усъвършенстване на техническата инфраструктура”</p> <p>Цел 2. „Усъвършенстване на социалната инфраструктура”</p>	30 731 000,00 лв.
<p>Приоритет 3 „Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот”</p> <p>Цел 1. „Подобряване параметрите на околната среда”</p> <p>Цел 2. „Опазване на природното наследство на общината”</p> <p>Цел 3. „Превръщане на общината в привлекателно място за живот”</p>	17 614 000,00 лв.
<p>Приоритет 4 „Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда”</p> <p>Цел 1. „Създаване на партньорства за постигане на развитие”</p> <p>Цел 2. „Развитие на институционалния и административен капацитет”</p>	2 253 000,00 лв.
Общо	59 692 000,00 лв.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

От актуализираната индикативна финансова таблица на ОПР Стражица 2007 – 2013 г. може да изведем следния извод:

За периода 2011 – 2013 г. финансовите средства са драстично намалени в:

- Приоритети 1 – средствата са намалени съответно с: 3 155 441,00 лв.
- Приоритет 3 – средствата са намалени съответно с: 5 172 530,00 лв.
- Приоритет 4 – средствата са намалени съответно с: 706 794,00 лв.

докато в същото време към Приоритет 2 (Развитие и модернизация на инфраструктурата) са пренасочени средства в размер на 10 784 603,00 лв. С този си подход, общината цели да финансира изграждането на инфраструктурата в населените места по територия и по този начин да разкрие нови работни места и да стимулира икономиката.

До края на 2013 г в изпълнение на **Приоритет 1 - „Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика”** са реализирани проекти в размер на **5 852 хил. лв.** Главно средствата са разпределени към Цел 1, Цел 3, Цел 5, и Цел 6. Реализирани са проекти главно към закупуването на поземлени имоти, създаването на нови трайни насаждения, изграждането на нови животновъдни ферми, изграждане на фотоволтаични централи, геодезично заснемане на промишлена зона, изготвяне на рекламни материали, квалификационни курсове организирани от ДБТ Община Стражица, проекти за развитие на селския туризъм. Всички проекти са реализирани до края на 2013 г. и са със статут на приключени. Съгласно заложените финансови ресурси в индикативната финансова таблица за периода 2010 - 2013 г. изпълнените проекти до 2013 г. са с относителен дял 64,35%, но общото изпълнение на Приоритет 1 за периода 2007 – 2013 г. като цяло е задоволително – 73%.

Извод Приоритет 1: Степента на постигане на целта за периода 2007 – 2013 г. е сравнително висока. Реализирани са проекти, чрез които е подобрен инвестиционния

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

климат в общината, селския туризъм бележи развитие, като в същото време са изградени нови животновъдни ферми и облагородени нови овощни насаждения.

През периода 2010 - 2013 г. за постигането целите по **Приоритет 2 – „Развитие и модернизация на инфраструктурата”** са изпълнени проекти на обща стойност 20 493 хил. лв. Постигнати са резултати и в двете цели, като реализираните проекти са главно в основни ремонти на улици, сгради, обществени места, изготвяне на техническа паспортизация, ремонт на читалища, детски градини, отоплителни инсталации. Реализираните проекти се явяват 66,69% от заложения за периода индикативен финансов бюджет. Изпълнението на мерките, заложените в рамките на този приоритет за целия програмен период е относително добро. Общината се е постарала равномерно да изпълнява проекти и подобрява инфраструктурата на територията на цялата община. Поради лошото състояние обаче, на голяма част от инфраструктурата и особено транспортната и ВиК, е необходимо да бъдат изпълнени още редица проекти освен тези които вече са реализирани и тези, за които вече е осигурено финансиране. Би било добре, този приоритет да бъде заложен и в общинския план за развитие на община Стражица за новия програмен период 2014-2020 г. и да бъде продължена политиката на общината по подобряване и развитие на инфраструктурата на общината.

Извод Приоритет 2: Степента на постигане на целта за периода 2007 – 2013 г. също е сравнително висока. Отбелязва се повишаване на качеството на жизнената среда в общината, като са насочени сериозни инвестиции за благоустройство и подобряване на инфраструктурата. Въпреки това е необходимо общината да продължи да инвестира средства за инфраструктура, както за поддържане на стара, така и за създаване на нова.

Постигнатите цели по **Приоритет 3 - „Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот”** са сравнително незадоволителни – 4 471 хил. лв. или 25,38% от общо заложеното количество за периода 2011 – 2013 г. Това се дължи не до такава степен на неактивност на общината, колкото до промяна във външната среда (не изяснена държавна политика в сферата на околната среда и здравеопазването). Осъществени са

“Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проекти в Изпълнение на дейности по укрепване на речните брегове и дъното на река „Голяма река“, създаване на зони за отдих, почистване и озеленяване на площи, инвестиции в образователната и социалната инфраструктура. Общо усвоените средства по **Приоритет 3** са 29,33% от началото на периода 2007 – 2013 г.

Извод Приоритет 3: Степента на постигане на целта за периода 2007 – 2013 г. е добро. Изпълнени са проекти, чрез които е повишено качеството на образователната инфраструктура, създадени са нови зони за отдих, озеленени са нови площи, чрез което е повишено качеството на живот.

Изпълнението на мерките в **Приоритет 4 – „Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда“** също е незадоволително. Направените инвестиции са в размер на 426 хил.лв. лв. или 19% от заложеното за периода 2011 – 2013 г. Осъществени са проекти за повишаване на компетентността на служителите, изработени са ефективни политики в общината, подобрена е материалната база, чрез която общинския служител е увеличил производителността си. Общо за програмния период 2007 – 2013 г. може да се каже, че изпълнението на Приоритет 4 е незадоволително. Изпълнени са проекти за 587 хил лв. или това са 18,81% от предварително заложените.

Извод Приоритет 4: Степента на постигане на целта за периода 2007 – 2013 г. е добра. Направени са инвестиции за подобряване квалификацията на служителите в общината, както и подновяване на материалната база, с което да се повиши ефикасността. Създадени са партньорства с общините Штип от Република Македония, Пидна от Гърция, с 24 общини от България при участие в партньорски проект „За по-ефективно партньорство между общините и структурите на гражданското общество“ по ОПАК към МДААР. Създадена е Местна инициативна група Лясковец – Стражица.

“Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

9. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ

Оценката на ефикасността на използваните ресурси се базира на сравнение между използваните ресурси при изпълнението на заложения ОПР както за целия период от време 2007-2013 г., така и за периода след актуализацията на плана. Извършен е аналитичен преглед на проектите и дейностите, реализирани от община Стражица, други организации и частни компании. Те са финансирани със средства от бюджета на общината; структурни фондове на ЕС, ЕЗФРСР, частни инвестиции и други източници. Използвани са данните от индикативната таблица за периода 2007- 2013 г., актуализирания план за реализация за периода 2011- 2013 г. При анализа на ефективността на използваните ресурси се разглеждат резултатите от оценката за степента на постигнатите специфични цели по четирите приоритета на ОПР.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Таблица № 3 Индикативен размер на планираните средства по приоритети за периода 2007- 2013 г. и актуализирания план за 2011-2013 г, изпълнение на индикативните бюджети.

Приоритети	Индикативен бюджет за целия период в хил.лв.	Индикативен бюджет за 2011- 2013 г. в лв.	Изпълнение 2007-2013г. в хил. лв.	Изпълнение 2007-2013г. в проценти спрямо индикативния бюджет	Изпълнение на проекти след 2011 г. в хил.лв	Изпълнение след 2011 г. в спрямо индикативния бюджет 2011 - 2013 г.
<i>Приоритет 1 „Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика”</i>	27 350	9 094	18 443	67,43%	5 852	64,35%
<i>Приоритет 2: Развитие и модернизация на инфраструктурата.</i>	44 810	30 731	31 754	70,86%	20 493	66,69%
<i>Приоритет 3: Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот.</i>	26650	17614	7816	29,33%	4 471	25,38%
<i>Приоритет 4: Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда.</i>	3120	2253	587	18,81%	426	18,91%
ОБЩО:	101 930	59 692	57 938	56,84%	31 242	52,34%

Планираните средства за изпълнение на четирите стратегически приоритети възлизат общо на 101 930 хил. лева съгласно ОПР 2007- 2013 г. Общото изпълнение на индикативния финансов план към ОПР според анализа (видно от таблицата по-горе) е 56,84% от планираното. Реално изпълнението на индикативния финансов план е по-висок поради направените финансови инвестиции от частния сектор, които не могат да бъдат определени, поради липса на точна информация.

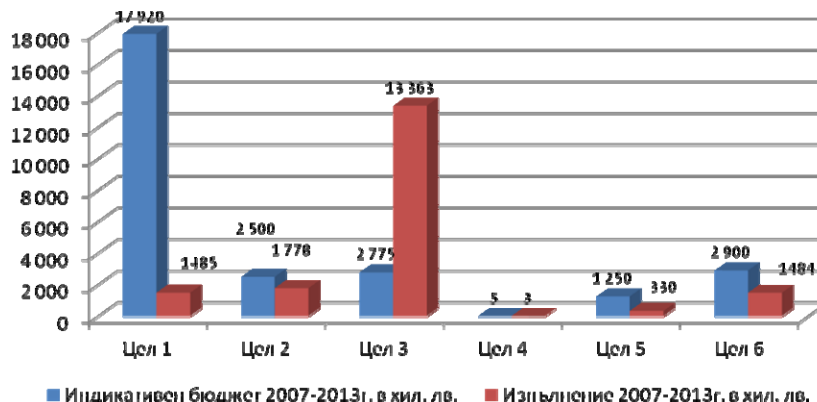
“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

По **Приоритет 1 „Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика”** индикативния бюджет за периода 2007- 2013 г. е в размер на 27 350 хил.лв. Направените инвестиции са в размер на 18 443 хил.лв., които са с относителен дял 67,43%. За периода след актуализацията на ОПР (2011- 2013 г.) инвестираните средства са в размер на 5852 хил.лв. при планирани 9094 хил.лв., т.е. изпълнение от 64,35%.

За изпълнението на Приоритет 1 са включени следните цели:

- ✓ Цел 1. Развитие на модерно селско, горско стопанство и рибовъдство
- ✓ Цел 2. Обвързване на аграрния сектор с преработващата индустрия
- ✓ Цел.3. Подпомагане на малкия и среден бизнес и привличане на инвестиции
- ✓ Цел 4. Укрепване на връзката град-селски територии.
- ✓ Цел 5. Повишаване на заетостта
- ✓ Цел 6. Постигане на ефективно туристическо развитие.

Графика № 1 Индикативен размер на планираните средства по специфични цели към приоритет 1 за периода 2007-2013 г. и съответното изпълнение

Изпълнението на цели 1. „Развитие на модерно селско, горско стопанство и рибовъдство” и 2. „Обвързване на аграрния сектор с преработващата индустрия” са

“Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

свързани с реализирането на проекти с частни инвестиции. Размерът на направените финансови инвестиции не може да бъде определен с точност, като основна причина е липса на информация от частния сектор.

При цел 3. „Подпомагане на малкия и среден бизнес и привличане на инвестиции” се отчита преизпълнение в размер на 481,55%. Основните източници на финансиране са Програма ФАР, държавния и общинския бюджет и частни инвестиции.

Изпълнението на цел 4. „Укрепване на връзката град-селски територии” е размер на 60% от планираните средства.

Изпълнените проекти, свързани с повишаване на заетостта са на стойност 330 хил. лева за постигане на цел 5. „Повишаване на заетостта”. Освен това по програма „От социални помощи към осигуряване на заетост” за превръщане на общината в привлекателно място на живот са направени инвестиции през периода 2007 - 2010 г. на обща стойност 1 818 949 лева, като са разкрити общо 733 работни места със срочна заетост и са отчетени в приоритет 3 цел 3.

Изпълнението на цел 6. „Постигане на ефективно туристическо развитие” е в размер на 51,17%. Финансовите средства, използвани за финансиране на проектите са главно по Програма ФАР и частни инвестиции.

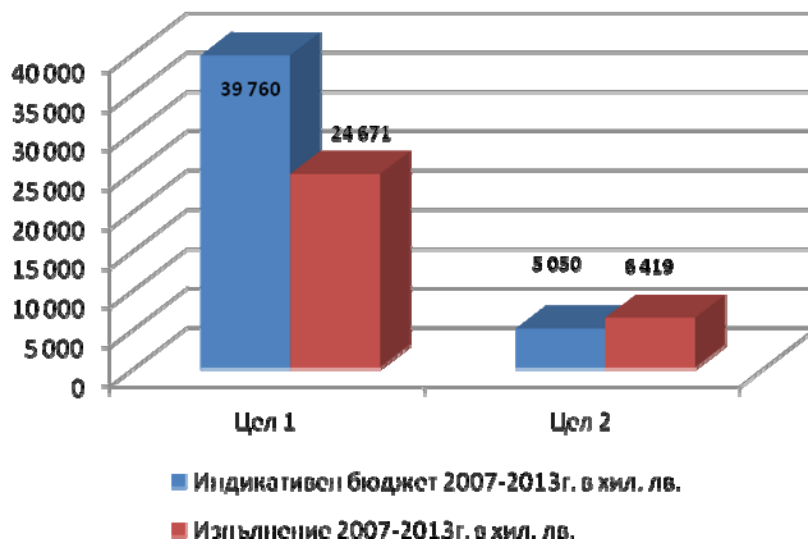
По **Приоритет 2 „Развитие и модернизация на инфраструктурата”** са предвидени средства в размер на 44 810 хил.лв. за периода 2007- 2013 г. Извършените инвестиции са в размер на 31754 хил.лв., които са с относителен дял 70,86%. За периода след актуализацията на ОПР (2011- 2013 г.) инвестираните средства са в размер на 20493 хил.лв. при планирани 30731 хил.лв., т.е. изпълнение от 66,69%.

За изпълнението на приоритет 2 са заложили следните цели:

- ✓ Цел 1. „Усъвършенстване на техническата инфраструктура”
- ✓ Цел 2. „Усъвършенстване на социалната инфраструктура”

“Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Графика № 2 Индикативен размер на планираните средства по специфични цели към приоритет 2 за периода 2007-2013 г. и съответното изпълнение.

Изпълнението на цел 1 „Усъвършенстване на техническата инфраструктура” и цел 2 „Усъвършенстване на социалната инфраструктура” спрямо заложения индикативен бюджет са в размер съответно на 62% и 127%. Неизпълнението на цел 1 се дължи най-вече на липса на финансиране на проектите „Топлофикация на гр.Стражица“ и „Изграждане вътрешна канализация с пречиствателно съоръжение с.Ц.Извор“.

Преизпълнението на целта се дължи на реализиране на допълнителен проект за укрепване на речен бряг, финансиран от МКВПМС.

По **Приоритет 3 „Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот”** са предвидени средства в размер на 26650 хил.лв. за периода 2007- 2013 г. Извършените инвестиции са в размер на 7816 хил.лв., които са с относителен дял 29,33%. За периода след актуализацията на ОПР (2011- 2013 г.) инвестираните средства са в размер на 4471 хил.лв. при планирани 17614 хил.лв., т.е. изпълнение от 25,38%.

За изпълнението на Приоритет 3 са включени следните цели:

- ✓ Цел 1. „Подобряване параметрите на околната среда”

“Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

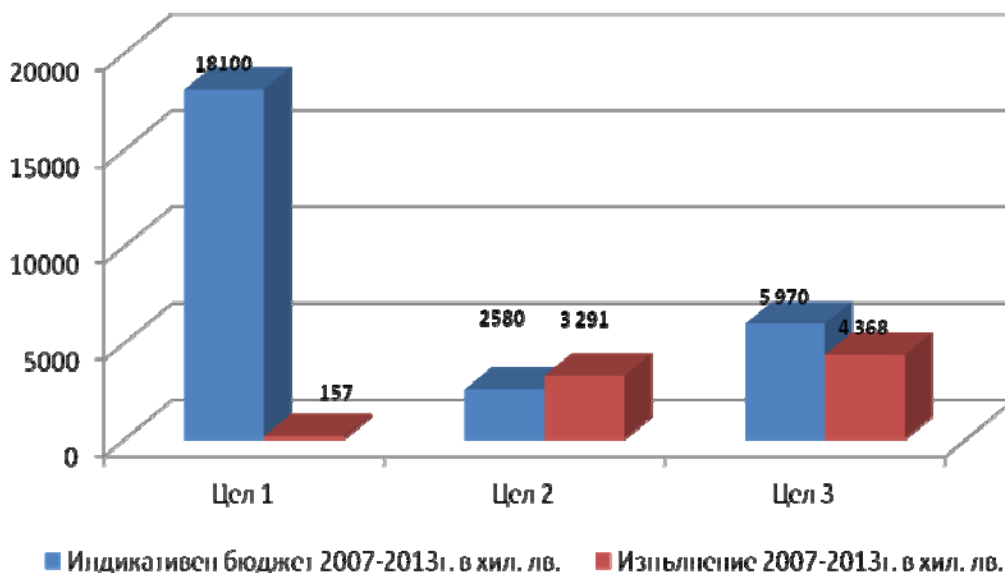
ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- ✓ Цел 2. „Опазване на природното наследство на общината”
- ✓ Цел 3. „Превръщане на общината в привлекателно място за живот”

Графика № 3 Индикативен размер на планираните средства по специфични цели към приоритет 3 за периода 2007-2013 г. и съответното изпълнение.

Изпълнението на цел 1. „Подобряване параметрите на околната среда” е в размер на 0,87% от заложените средства в индикативния бюджет. Община Стражица е изпълнила проекти на обща стойност 157 хил. лева. Ниският процент на изпълнение се дължи най-вече на липсата на осигурено финансиране и отложени проекти за изпълнение в следващия програмен период.

Изпълнените проекти по цел 2 „Опазване на природното наследство на общината” са в размер на 3291 хил.лв., т.е. 127,56% от заложените средства. Финансовите средства са осигурени от МКВПМС, Оперативна програма „Регионално развитие“ и общински средства. Извършените инвестиции за постигане на цел 3. „Превръщане на общината в

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

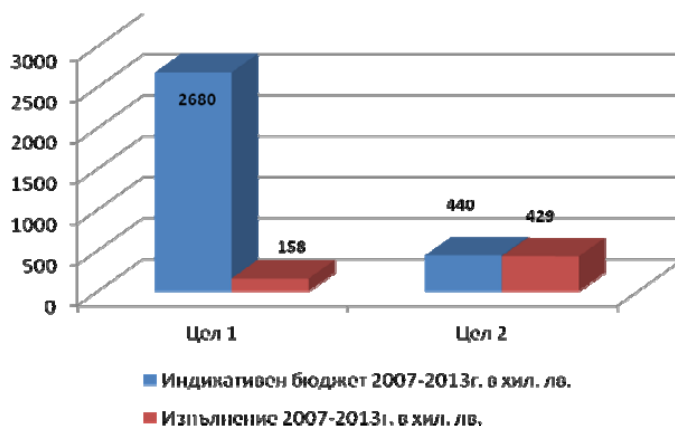
привлекателно място за живот” са в размер на 4368 хил.лв., които са относителен дял 73.17% от заложените средства по тази цел. Отчетено е забавено изпълнение и финансиране в два проекта, а за проекта „Възстановяване на картинна галерия гр. Стражица“ липсва финансиране.

По **Приоритет 4 „Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда”** са предвидени средства в размер на 3120 хил.лв. за периода 2007- 2013 г. Извършените инвестиции са в размер на 587 хил.лв., които са с относителен дял 18,81%. За периода след актуализацията на ОПР (2011- 2013 г.) инвестираните средства са в размер на 426 хил.лв. при планирани 2253 хил.лв..

За изпълнението на приоритет 4 са заложили следните цели:

- ✓ Цел 1. „Създаване на партньорства за постигане на развитие”
- ✓ Цел 2. „Развитие на институционалния и административен капацитет”

Графика № 4 Индикативен размер на планираните средства по специфични цели към приоритет 4 за периода 2007-2013 г. и съответното изпълнение.

Изпълнението по цел 1 „Създаване на партньорства за постигане на развитие” спрямо заложените средства в индикативния бюджет е 5,90%, което се дължи най-вече на

“Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

инвестициите по проект „Реализиране на стратегия на МИГ съвместно със община Лясковец и проекти на МИГ“, които ще бъдат отчетени в следващия период. По цел 2. „Развитие на институционалния и административен капацитет“ са изпълнени дейности в размер на 97,5% от заложения бюджет.

10. ОЦЕНКА НА ОБЩОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

За оценка на социално-икономическото въздействие на плана върху икономическото, социалното и екологичното състояние на община Стражица е необходимо да се използва система от индикатори, които отчитат какъв е напредъка по изпълнението на целите на плана, как се изпълняват финансовите разчети, както и в каква степен са постигнати очакваните резултати на основа на реализираните проекти в рамките на плана.

Ефектът от прилагането на Общинския план за развитие на община Стражица се проявява в крайните видими и измерими резултати, продуктите и въздействието на съответните дейности и проекти върху целевата територия и нейното население.

Тъй като на етап планиране не е разработена цялостна система от индикатори за наблюдение и оценка на плана, оценката е извършена на база степен на инвестиран финансов ресурс спрямо заложен такъв. Резултатите по отношение изпълнението на този показател са обобщени както следва:

Таблица № 4 Процент изпълнение на заложения индикативен финансов ресурс за периода 2007- 2013 г. и периода 2011-2013 г. по приоритети

Приоритети	% изпълнение за периода 2007 - 2013	% изпълнение за периода 2011 - 2013
Приоритет 1 „Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на	67,43%	64,35%

“Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

конкурентоспособността на общинската икономика”		
Приоритет 2: Развитие и модернизация на инфраструктурата.	70,86%	66,69%
Приоритет 3: Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот.	29,33%	25,38%
Приоритет 4: Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда.	18,81%	18,91%
ОБЩО	56,84%	52,34%

Положително въздействие оказва изпълнението на проекти по всички мерки, заложи в плана, което показва и добро първоначално планиране.

По отношение на икономическото развитие общинския план има средно въздействие, но това се дължи не толкова на липса на инициатива, колкото на настъпилата икономическа криза след 2009 г. и продължаваща и в наши дни.

Ефектът от прилагането на Общинския план за развитие на община Стражица се проявява в крайните видими и измерими резултати, продуктите и въздействието на съответните дейности и проекти върху целевата територия и нейното население.

Съгласно информация от справки на Община Стражица за приключените и изпълнявани в момента проекти по прилагане на ОПР за периода 2007-2013 г. постигнатите резултати и ефекти в резултат на изпълнените конкретни мерки са обобщени в *Приложение № 1: Обобщение на резултатите, ефектите и въздействието върху целевата група и върху целевата територия в резултат на изпълнените мерки от ОПР на Община Стражица в периода 2007 – 2013 г.*

Като цяло въздействието от реализацията на общинския план за развитие на Община Стражица е в няколко посоки:

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

✚ Подобряване на икономическото развитие на общината, включително и създаване на условия за подобряване обслужването на бизнеса и насърчаване на инвестициите в общината.

✚ Подобрена транспортна инфраструктура и облагородена градска среда;

✚ Повишен процент на населението за което е подобро водоснабдяването и канализацията;

✚ Изградени канализационни и пречиствателни съоръжения;

✚ Подобряване на социалната, здравната, културната и образователната инфраструктура изразяваща се в ремонтирани, санирани и доизградени социални заведения, училища, детски градини, църковни храмове и др.

✚ Подобряване на туристическата инфраструктура, изразяваща се в увеличаване на легловата база, въвеждане на алтернативни форми на туризъм, оформяне на зони за отих и туризъм.

✚ Развитие на селското стопанство, изразяващо се в създаване на нови ферми, нови овощни, зеленчукови и трайни насаждения;

✚ Увеличен брой на хората с осигурен достъп до предлаганите социални услуги в общността;

✚ Подобро качество на околната среда, изразяващо се в почистване на нергламентирани сметища, въвеждане на системи за компостиране и разделно събиране, включване на общината в проект за изграждане на Регионално депо за твърди битови отпадъци;

✚ Укрепени свлачища, мостове, почистени корита на реки и дерета в селата.

✚ Повишен капацитет на общинската администрация за подготовка и изпълнение на проекти, финансирани от различни източници;

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Изградено партньорство на национално и международно ниво с неправителствени организации, общини и бизнес, включително и участие в МИГ “Лясковец – Стражица”.

11. АНАЛИЗ НА ФАКТОРИТЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ. АНАЛИЗ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ

Един от основните и ключови фактори, който оказва влияние върху изпълнението на общинския план за развитие и секторните политики, провеждани от общината, е настъпилата през 2008-2009 г. световна икономическа криза. В резултат на кризата всички страни в Европа изпаднаха в рецесия и България не беше изключение. Кризата доведе до рязко намаляване на доходите на населението, което от своя страна до ниска събираемост на данъците и неизпълнение на държавния и общински бюджети. Планираните от държавата, общините и бизнеса средства за инвестиране в развитие на инфраструктура и дейности намаляха, а в отделни моменти и буквално бяха спрени. През 2011 г. България отбеляза 2% икономически растеж, което се смята за знак за възстановяване. През 2012 г. се разрази второ издание на кризата – концентрирано в Европейския съюз и предизвикано от фалита на Гърция и дълговите проблеми на други страни от Евроразоната, особено Испания и Италия, които предизвикаха опасения за разпадане на еврозона и крах на целия ЕС. Това доведе до втора рецесия в Европа, която засегна Евроразоната и България. През последните месеци ситуацията в Европа се подобрява, но България все още не е възстановила своя растеж на развитие. В края на 2013 г. инвестициите отбелязват спад, след няколко тримесечия на малък растеж. През изминалата година има и нулев растеж на кредити за бизнеса, което се случва за първи път, откакто се събират данни. В такава трудна обстановка изпълнението на планираните мерки в общинските планове за развитие (в това число и на община Стражица) е повече от предизвикателство. Въпреки затрудненията от външната среда в община Стражица са изпълнени 444 мерки, между

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

които общински проекти, проекти на други организации или инициативи реализирани със собствени средства за периода 2007 – 2013 г., което е доста добро постижение.

По отношение на административния капацитет за изпълнение на плана, той трябва да се разглежда в неразривна връзка с общия капацитет на държавната администрация за изпълнение на програми и проекти. Поради недостатъчен административен капацитет в началото на периода не бяха договорени в срок множество проекти, а по някои финансови линии подадените проекти чакаха одобрение с години. В процеса на изпълнение на проектите също бяха допускани пропуски в сроковете за проверка на документите, което водеше до забавяне на изпълнението. Наложените финансови корекции също могат да се отнесат към оценката на капацитета за управление на проекти, въпреки че това доста често се дължи не толкова на лошо изпълнение, колкото на презастраховане от страна на управляващите органи на оперативните програми.

Независимо от трудностите, администрацията на Община Стражица, показва доста добра активност за кандидатстване и изпълнение на проекти към различни финансиращи програми. Общината е и част от програмата „Местно икономическо развитие и маркетинг на българските общини“, и е сертифицирана с отличие като „Община готова за бизнес развитие“ (през 2007 до 2009 г.). В рамките на тази програма е обучен експерт „Местно икономическо развитие“, което повишава като цяло капацитета на общината за проактивни дейности за привличане на инвестиции за развитие на територията. Изградената индустриална зона на общината подкрепя този факт, въпреки че предстои още работа по нейното развитие.

Трябва да се отбележи и добрата приемственост в администрацията след изборите през 2011 г. и смяната на ръководството на общината.

Като положителен факт относно административния капацитет на общината са и създадените междуобщински партньорства, както с чуждестранни общини от Македония и Гърция, така и с български общини, с които са реализирани съвместни проекти. Пример за това е създадената Местна инициативна група Лясковец-Стражица. Това партньорство е

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

довело до положителен резултат с одобрението и финансирането на Стратегията за местно развитие, което е още един инструмент за привличане на инвестиции на територията на община Стражица.

Сертификацията на общинска администрация по ISO 9001:2000 спомага за оптимизиране на каналите за събиране и анализ на данни и систематизирането ѝ по различни сфери на дейност, както на общинската администрация, така и на заинтересованите страни, които изпълняват мерки от общинския план за развитие. Това помага тази информация да е лесно достъпна във всеки един момент и улеснява експертите на общината и външните консултанти при изготвянето на секторни анализи и анализ на цялостното социално икономическо развитие на общината.

Със стартирането изпълнението на проекти по Оперативните програми са предприети редица мерки за оптимизация на работата по тази дейност. Процесът на мониторинг започва още при възникването на идеята за написване на проект (общината има изготвени съответните Вътрешни правила). Поддържа се актуален регистър на проектите. За ефективното управление на проектите са разработени и приети Процедура за управление на риска, Процедура за обработване на искане за средства при изпълнение на проекти, Система за финансово управление и контрол – Вътрешни правила за провеждане на процедури по ЗОП, Процедура за превенция, установяване, докладване и предприемане на коригиращи действия на нередности, Процедура за мониторинг и контрол за изпълнение на проекти. Всеки проект се съгласува по утвърден алгоритъм и точно и ясно се разписват стъпките за реализацията на проектите. Тези мерки до голяма степен осигуряват ефективност при реализацията и осъществяването на ОПР.

Освен осигурената вътрешна нормативна рамка на процеса по разработване и управление на проекти и осъществяването на различни политики от общината, през периода на изпълнение на общинския пан за развитие, служителите са преминавали през различни обучение, свързани с повишаване на техните знания и умения в областта, в която работят, и по този начин са повишили общата си компетентност за изпълнение на

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

задълженията си. Общината е закупила и нови компютърни конфигурации и друга техника, което улеснява работата на служителите и води до по-голяма ефективност и ефикасност на процеса на координация и управление на общинските политики.

12. ДЕЙСТВИЯ ПО ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПА НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Основен принцип за провеждане на държавната политика за регионално развитие е **принципът за партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на процесите на планиране, програмиране, финансиране, наблюдение и оценка.** Разработването и представянето на необходимите действия за прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност в процеса на изготвяне и изпълнение на общинския план за развитие следва да обхваща:

1. Представяне в подходяща форма (публични дискусии, семинари, печатни материали, видеоматериали) на информация за предвижданията на общинския план за развитие, за ролята на гражданите и на бизнеса по отношение определянето на приоритетите за развитие на общината и реализацията им и очакваните резултати в икономическата, социалната сфера, в областта на техническата инфраструктура и околната среда.

2. Фокусиране вниманието върху възможностите за изграждане на публично-частни партньорства и реализацията на проекти на тази основа в публичния сектор, насочени към подобряване на услугите, предоставяни на гражданите и бизнеса.

3. Разясняване на конкретните задачи, които стоят пред кмета, общинския съвет, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации и гражданското общество за осигуряване висока ефективност при изпълнението на плана.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

4. Разясняване на необходимостта и значението на стратегическото планиране на развитието на общината за повишаване ефикасността на публичните разходи и осигуряването на по-голяма добавена стойност за общината.

5. Привличане вниманието на заинтересованите страни и гражданското общество за формиране на позитивно обществено мнение и активна гражданска позиция по отношение участието и подкрепата на ръководството на общината за реализация на плана.

Осигуряването на партньорството, публичността и прозрачност при изпълнението на общинския план за развитие на община Стражица поставя важни изисквания към осъществяването на цялостната дейност по разработването, приемането и реализирането на общинския план за развитие. Това е така, защото дейността на общината в областта на местното развитие е неразривно свързана с участието на населението в управлението на местните дела.

Принципът на партньорството е прилаган успешно на всеки етап от разработването, актуализацията, изпълнението, наблюдението и оценката на общинския план за развитие.

Както всички общини, така и Стражица разчитат на собствения си капацитет и ресурси за финансиране подготовката на проекти и тяхното съфинансиране. От една страна, това означава при съставянето на годишните бюджетите да се определят приоритети и да се отпускат средства за разработване и съфинансиране на приоритетни проекти. От друга страна това налага възприемане на активна позиция от общината за мобилизиране на ресурси чрез създаване на партньорства както с НПО, така и с частни фирми и/или други общини, което ще позволи обединяване на средства, ресурси и капацитет, които са необходими за реализация на проекти, финансирани от Структурните фондове на ЕС,

Осигуряването на партньорството, публичността и прозрачност при изпълнението на общинския план за развитие на община Стражица поставя важни изисквания към

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

осъществяването на цялостната дейност по разработването, приемането и реализирането на общинския план за развитие.

За прилагане принципа на партньорството и информацията и публичност в Община Стражица са предприети следните мерки:

➤ **Анкетни проучвания, фокус групи, допитване до заинтересованите страни.**

Особено важно е участието на населението и на социалните партньори непосредствено преди внасянето на плана за обсъждане и неговото приемане в общинския съвет. Екипът разработващ проекта на плана е провел анкета, с която е проучено общественото мнение относно визията, целите и приоритетите на плана. Допитване е направено и до представители на бизнеса. В работните групи по разработване на плана са били включени широк кръг партньори. Всички заинтересовани участници в процеса на местно развитие бяха привлечени в създадените работни групи.

В процеса на изготвяне на актуализирания документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица за периода 2011 - 2013 г. също е отчетено общественото мнение на заинтересованите участници в процеса на местно развитие след което е внесен за обсъждане и приемане в общинския съвет. Приемането на самия план от общинския съвет предполага широко гражданско обсъждане и одобрение. От контактите на общината с гражданите и социалните партньори при обсъждането и приемането на плана до голяма степен зависи формирането на благоприятен климат при последващата реализация на неговите мерки, програми, проекти и конкретни дейности. Приетият план за развитие се нуждае и от съществена медийна подкрепа и довеждане до знанието на обществеността.

Друг механизъм, който Община Стражица прилага с цел проучване на общественото мнение и предоставяне на възможност за споделяне на мнения и предложения и създаването на интернет страницата на общината секция “за публично обсъждане”. Секцията „За публично обсъждане” има за цел да насърчи сътрудничеството между граждани, бизнес, неправителствени организации и представителите на местната

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

власт – Общински съвет и Общинска администрация, при формулирането на политиките и разработването на актовете. Секцията е основно място за достъп до разнообразна информация за планираните промени в политиките на Община Стражица.

➤ **Участие на заинтересованите страни в процеса на наблюдение, оценка и мониторинг на общинския план.** Със Заповед на кмета на общината е **сформирана работна група** с участието на представители на НПО, бизнеса, гражданите и общинската администрация, с оглед осигуряването на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана за наблюдение с широк формат. Съставът на работната група е актуализиран периодично, а основната задача на групата е оценка и анализ на постигнатите резултати в реализацията на проекти, в инвестиционната политика на общината. Работната група изготвя и представя на вниманието на общинския съвет ежегоден доклад за изпълненото на плана. Иницирираното широко партньорство и включването на всички заинтересовани страни на етапа на оценка и мониторинг на плана осигурява възможност да бъдат оценени потребностите на всички заинтересовани страни.

➤ **Разпространение на информация за плана, мерките предприети за неговата реализация и степента на изпълнението му.** Общинският план за развитие е публикуван на интернет страницата на общината. Публикувана е също така и информация за планираните и реализираните проекти, междинната оценка и актуализацията на плана.

➤ **Публични обсъждания, дискусии, работни срещи.** Публичните обсъждания, дискусиите и работните срещи са част от методите за изпълнение на общинския план за развитие и съпътстващите го политики. В община Стражица е въведена практика за провеждане на публични обсъждания на бюджета на общината, публично обсъждане на проекти, провеждане на работни срещи с различни заинтересовани страни. Важен фактор, който подпомага прилагане на принципите на широко партньорство и сътрудничество със съседни общини е участието на община Стражица в Сдружение МИГ "Лясковец - Стражица". В рамките на тази инициатива са реализирани редица обществени обсъждания и публични дискусии.

"Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган."

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В таблица № 5 са представени дейностите, инициирани от Община Стражица при изпълнение на ОПР спазвайки принципа на широко обществено партньорство.

№	Тема на събитието	Вид	Дата/период	Участници	Целева група
1	Публично обсъждане на бюджета на община Стражица	публично обсъждане	ежегодно	граждани, кметове, общински съветници, служители на общината	цялата общественост
2	Публично обсъждане на проекти	публично обсъждане	за всички проекти финансирани от ДФЗ- 8 бр. и ОП РР- 3 бр.	граждани, кметове, общински съветници, служители на общината	цялата общественост
3	Дейности за информираност и публичност проведени от Сдружение МИГ "Лясковец - Стражица"	информационни кампании във всички населени места на общината за Стратегията за местно развитие	2010-2013 г.	граждани, НПО, земеделски производител и, бизнес, кметове и др.	местната общност
4	Проучване на общественото мнение и нуждите на местното население	обществени дискусии в населените места	двукратно за периода - през 2010 г. и 2012 г.	граждани	местната общност

➤ **Реализация на партньорски проекти** – За прилагане на принципа на партньорство и засилване на прилагането му общинската администрация осъществява партньорски проекти както с други общини от България така и с неправителствени организации и други юридически лица. Прилагането на принципа на партньорство е само

"Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган."

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

по себе си механизъм за повишаване на капацитета за усвояване на средства на общината. Усвояването на средствата по Структурните фондове и фонд Сближаване не би било възможно без да се мобилизират усилията на широк кръг от местни партньори, т.е. на цялата общност за развитие, за разработване и предлагане на голям брой висококачествени проекти. В Приложение № 1 към настоящия документ са описани реализираните от община Стражица самостоятелни и в партньорство проекти и инициативи за периода 2007 – 2013 г.

13. ИЗВОДИ ОТНОСНО СЪЩНОСТТА И НАЧИНА НА ПРИЛАГАНЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ, КАКТО И НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ МЕРКИ

Общинският план за развитие на община Стражица 2007 – 2013 г. е основополагащ документ за провеждане на регионална политика на местно ниво. Чрез разработването му е създадена стратегия за развитието на района и са обективирани действията на местната изпълнителна власт. Създадени са условия за планирани и целенасочени действия, с които да се подобри жизнения стандарт на живот в общината. От гледна точка на оценката на стратегическия документ е изключително важно да се анализира текущата ситуация на територията на общината и да се оценят ефектите и въздействията от изпълнението на плана.

По отношение на процеса на планиране и програмиране са налице определени тенденции, произтичащи от разбирането, че планът е еднократен акт със завършен краен продукт. Това предполага преди всичко вътрешно усъвършенстване на процеса на планиране и частично развитие на неговите съставни елементи. Ударението се поставя на правилно задаване на целите и мерките, техните количествени и качествени измерители, изработване на механизъм за оценка и мониторинг, както и правилното съчетание на секторното и регионално развитие.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

От друга страна съществува риск от „непрекъснато планиране“ в буквалния смисъл на думата от което следва перманентна организация и реорганизация при определени срокове. За да се избегне това нещо е необходимо да се използва подход към прилагането на „структурния планов процес“, при който планирането и изпълнението се разделя на етапи и предварително е известно кога започва и с какъв резултат завършва всеки етап и кой отговаря за неговото осъществяване. Други рискове са външната променлива и динамична среда, които биха повлияли върху реализирането на целите на местната политика за развитие.

При изготвянето на общинския план за развитие на община Стражица липсват конкретни измерители, които от своя страна водят до неправилното оценяване на плана и до това в каква степен заложената цел е постигната.

Относно изпълнението на общинския план за развитие на община Странджа за 2007 – 2013 г. се наблюдават различни тенденции в постигането на целите.

Докато в **Приоритет 1 - „Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика”** и **Приоритет 2 – „Развитие и модернизация на инфраструктурата”** изпълнението на целите е сравнително високо, то за **Приоритет 3 - „Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот“** и **Приоритет 4 – „Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда”** степента на изпълнение е сравнително добро.

Община Стражица е реализирала главно проекти за подобряване на инвестиционния климат в общината, развитие на алтернативен туризъм, изграждане на нови животновъдни ферми и развитие на растениевъдството. Облагородени са много нови места за отдых, като са направени и сериозни инвестиции за благоустройство и подобряването на инфраструктурата в общината. За програмния период 2007 -2013 г. също така са направени значителни подобрения в качеството на образователната инфраструктура чрез модернизирането на училища и детски градини, озеленени са нови площи, създадени

“Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

партньорства с други общини, проведени квалификационни курсове на общинските служители. Въпреки това може да се каже, че общината трябва да продължи инвестициите в инфраструктурни проекти и квалификация на общинските служители.

Общинската администрация е създала добра организация за изпълнение на мерките в плана, спазвани са законовите разпоредби по отношение на изготвянето на програми за изпълнение, годишни доклади, както и по отношение на междинната оценка и актуализацията на плана и извършването на регулярен мониторинг и наблюдение.

С предприетите действия свързани с информацията и публичността, общината е осигурила широка обществена подкрепа и е включила в процеса на изпълнение и на мониторинг всички заинтересовани страни.

Процесът на изпълнение на плана е повлиян от редица положителни и негативни фактори. Община Стражица е успяла да привлече значителен ресурс от средства на Европейския съюз и други национални източници на финансиране. Безспорно финансовата криза в Европа е оказала негативно въздействие върху изпълнението на плана, тъй като значително са намалели частните инвестиции, както и значително се е увеличила безработицата, породена от липсата на възможност на заетост.

14. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО ПРОВЕЖДАНЕТО НА ПОЛИТИКАТА ЗА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО РАЗВИТИЕ.

✚ Нормативни изисквания при разработване и провеждане на политиката на регионално развитие.

Формирането на политика на местно ниво изисква единодействие на множество групи от хора. Дори и някоя от тях да изпълнява формално водеща роля, в действителност никой отделен субект не “отговаря” сам за изпълнението на политиката. Правомощията и отговорността са разпределени между всички заинтересовани и участващи страни. Въпреки равнопоставеността на всички участници в процеса, общинната играе важна в неговата

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

реализация като координира дейностите по изпълнение на плана. Събира и анализира информацията и при необходимост изготвя предложения за актуализация на плана. Като координатор на процеса администрацията би трябвало да следи (мониторира) и за изпълнението на записаните индикатори. Ето защо заложените индикатори за изпълнение на плана трябва да са количествено и качествено определени.

Общинските планове за развитие са елемент от йерархичната система от документи за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие, регламентирани със Закона за регионалното развитие (ЗРР).

Общинският план за развитие (ОПР) като стратегически документ обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за постигане на стратегически цели, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие. Съответствието на общинския план за развитие с изискванията, залегнали в стратегическите насоки и законодателството на ЕС в областта на регионалната политика, се отнася до това, в каква степен плановият документ, разработен и прилаган на местно ниво, отразява общия европейски контекст на политиката за балансирано и устойчиво развитие на регионите и местните общности в ЕС.

Съгласно Закона за регионалното развитие и Методическите указания, одобрени със Заповед № РД-02-14-2402/22.11.2011 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството, Общинският план за развитие следва да интегрира в значителна степен стратегическата рамка на ЕС за икономическо, социално и териториално сближаване и регионално развитие след 2013 г., основаващи се на общия стремеж за интелигентен икономически растеж чрез технологично обновяване и иновации, развитие на знанията и уменията, устойчивото развитие на базата на използване на “зелена” енергия и технологии и постигане на социална интеграция и социално включване.

В същите указания е препоръчано основните приоритетни области и целите на Стратегията “Европа 2020” да намерят отражение в приоритетите на плана. Четирите

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

приоритетни области на Стратегията “Европа 2020” са “Създаване на условия за развитие на местни общества на знанието”, “Подпомагане развитието на вътрешния потенциал на местната икономика и пазари”, “Развитие на местния пазар на труда” и “Подкрепа на устойчивото развитие на местната общност и територията”.

Препоръки към изготвянето на Общинския план за развитие за периода 2014-2020, изготвени въз основа на изводите от изпълнение на предходния план.

Като основна препоръка за изготвянето и изпълнението на следващия общински план за развитие за периода 2014-2020 г. би могло да се изведе необходимостта от идентифициране на подходящи индикатори (количествено и качествено определени) още на етап разработване на плана. Това ще подобри реалистичното планиране на мерките и ще доведе до по-обективна оценка при анализа на ефективността и ефикасността при реализиране на общинския план за развитие и други секторни стратегии и документи изпълнявани от общината.

С оглед подпомагане процеса на планиране през периода 2014-2020 в настоящата последваща оценка представяме практическа информация свързана с процеса на мониторинг като цяло, както и предлагаме индикатори, които биха могли да се заложат.

Мониторингът на публични политики и програми може да се определи като **процес на системно и непрекъснато** събиране и анализ на информация за хода на реализацията на политиката/програмата и постигането на поставените цели и очаквани резултати.

Получената информация се използва за целите на управлението – осъществяване на контрол и вземане на управленски решения за продължаване, изменение, допълване или прекратяване на реализацията на съответната политика или програма. Основна задача на мониторинга на публичните политики и програми е да се следят и измерват постигането на техните цели и ефективността им в хода на тяхната реализация.

Системата от индикатори трябва да съдържа задължително няколко основни компонента, а именно:

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Очаквани резултати. От особена важност за успешното и ефективно осъществяване на дейностите по мониторинг на изпълнението е ясното и прецизно дефиниране на очакваните резултати от изпълнението на конкретна политика. Още на етап планиране, общинската администрация, като орган, отговорен за разработване и прилагане на съответната програма, политики и стратегия трябва да дефинира ясно желаните ефекти от реализацията на съответната политика.

Ключови индикатори за мониторинг. За да се проследи напредъка по изпълнението на конкретната политика и постигането на дефинираните очаквани резултати следва да се разработи и приложи система за измерване на изпълнението въз основа на набор от ключови показатели. Включването на всички заинтересовани страни на етап планиране и разработване на конкретна политика и програма е от изключителна важност, тъй като конкретният план за развитие, секторна програма или политика са свързани с изпълнение на конкретни ангажменти, съответно от социални партньори, представители на местния бизнес, неправителствени организации, браншови организации и др.

Както целите, така и индикаторите за мониторинг и оценка, съобразно принципите на стратегическото планиране следва да отговарят на няколко основни критерия:

- Да бъдат специфични** - ясно определени и да имат ясна дефиниция;
- Да бъдат измерими.** Индикаторите са насочени към оценка на постигането на желано бъдещо състояние и следва да бъдат количествени (за измерване на ефикасността) или качествени (за измерване на динамичната устойчивост чрез оценка на нагласите и поведението).
- Да бъдат постижими** – индикаторите трябва да бъдат така дефинирани, че да бъдат постижими и изпълними, като информацията относно степента на изпълнение следва да има възможност да се основава на конкретни, детайлизирани данни.
- Да бъдат релевантни** – индикаторите трябва да бъдат пряко обвързани с целите на поставените цели на съответния план, стратегия или програма.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

✚ **Да бъдат обвързани с времето** – индикаторите трябва да са обвързани с конкретна времева рамка.

Съществува **връзка между** нивото на целите, които се наблюдават и типа на индикаторите, които се използват. С индикаторите се измерват няколко основни компонента – използваните ресурси, реализираните продукти, постигнатите резултати и не на последно място постигнатото въздействие върху съответната целева група или на територията за която е предназначена съответната политика.

✚ **Индикаторите за ресурси** предоставят информация относно финансовите, човешките, материалните, организационните или регулаторните средства, необходими за изпълнението на политиката/програмата.

✚ **Индикаторите за продукти** се отнасят до продуктите, които се очаква да бъдат произведени (или услугите, които трябва да се предоставят) чрез реализацията на политиката/програмата.

✚ **Индикаторите за резултатите** отразяват непосредствените влияния на програмата върху целевите групи, бенефициентите, преките адресати на политиката/програмата.

15. АНАЛИЗ НА ПОЛИТИКИ И ПРОГРАМИ НА ОБЩИНА СТРАЖИЦА

Изпълнението на Общинския план за развитие е пряко обвързано с разработването и реализацията на други секторни програми и стратегии. В периода на реализацията на Общинския план за развитие на Община Стражица 2007 – 2013 г. са разработени, реализирани или са в процес на реализация следните програми и стратегии:

- План за икономическо развитие на община Стражица за периода 2007- 2013 година, съдържащ следните програми:
  - Програма за запазване и разширяване на съществуващия бизнес;

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Програма за привличане на инвестиции и регионално и международно сътрудничество;
- Програма за развитие на модерно селско, горско стопанство, рибовъдство и алтернативни форми на туризъм.
  - Програма за развитие на туризма в община Стражица 2007 – 2013 година;
  - Общинска програма за опазване на околната среда в община Стражица;
  - Програма за развитието на младежките дейности в общината - гр. Стражица;
  - Програма за образователна интеграция на децата и учениците в неравностойно социално положение от различни етнически групи в община Стражица 2008 – 2010 година;
  - Стратегия за интеграция на ромите и други малцинства на територията на община Стражица /2012 – 2020/;
  - Програма за здравна интеграция на лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства.
  - Краткосрочна програма за енергийна ефективност на Община Стражица, които се разработват ежегодно.
  - Програма за развитие на здравеопазването в Община Стражица.
  - Програма за развитие на физическата култура и спорта.
  - Стратегия за развитие на социалните услуги в Община Стражица 2007-2017 г.
  - Стратегия за управлението на общинската собственост в община Стражица за периода 2010 – 2011 г.
  - Общинска стратегия за развитие на услуги за деца и семейства - община Стражица 2007 – 2010 г.
    - План за управление при кризи вследствие на терористична дейност в община Стражица.
    - Общинска стратегия за закрила на детето.
    - Програма за овладяване популацията на безстопанствени кучета на територията на община Стражица 2008 – 2010 година

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Общинска програма за осъществяване на общополезни дейности от лицата получаващи социални помощи.
- Програма за развитие на човешките ресурси в Община Стражица за периода 2007 – 2013г.
- Програма за управление и разпореждане с имотите - общинската собственост в община Стражица-ежегодна.
- Програма за изпълнението на Стратегията за прозрачно управление и за превенция и противодействие на корупцията в община Стражица.
- Програма за развитие и инвестиции на населените места от община Стражица.
- Общинска програма за управление на отпадъците 2011 - 2015 г.
- Програма за развитие на читалищната дейност в община Стражица, изготвена на годишна база.

При изготвяне на последващата оценка е направен преглед и са отчетени и изпълнените в рамките на изброените стратегии и планове мерки и приоритети.

При анализа на политиките за развитие на общината следва да се отчете и Стратегията за местно развитие 2011 - 2015 на Сдружение “Местна инициативна група Лясковец – Стражица”, който ще и един от основните документи въз основа на които ще се финансират проекти и инициативи по Програмата за развитие на селските райони.

Друг важен документ, е изготвеното и прието през 2013г. Задание за изработка на Общия устройствен план на общината.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1. Обобщение на резултатите, ефектите и въздействието върху целевата група и върху целевата територия в резултат на изпълнените мерки от ОПР на Община Стражица в периода 2007 – 2013 г.

Приоритет 1 „Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика”		
Мярка	Планиран индикатор	Степен на изпълнение
1.1 Създаване на модерни ферми и пазари отговарящи на европейските изисквания	Брой новосъздадени ферми	<ul style="list-style-type: none"> • Създадени ферми- кравеферма за 60 крави в с. Н.Градище. • Определени подходящи места извън населените места за изграждане на ферми. • 19 ферми са I-ва категория, 1ферма е II-ра категория и 15 ферми са III категория. Фермите отговарящи на европейските изисквания - 54% • Намаляване на общия брой ферми и увеличаване на дела на фермите от I категория.
	Изграден пазар отговарящ на Европейските изисквания	
1.2 Засаждане на нови и подобряване състоянието на съществуващите трайни насаждения.	Декара новозасадени,	<ul style="list-style-type: none"> • Създадени лозови масиви в гр. Стражица, с. Ц. Извор и с. Камен - 550 дка. • 35 декара овощни градини – череша в гр. Стражица и с. Балканци. • 24 дка ов.градина - ябълки в с. Бряговица • 87 дка сини сливи в гр.Стражица и с. Бряговица • 700 дка орехи в с. Ново Градище и в с. Мирово. • 250 дка арония в с. Мирово. • 78 декара лешници в с. Ново Градище и гр. Стражица • 6 дка ягоди в селата Мирово и Кесарево

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

	Декара подобрени	
1.3. Развитие на зеленчукопроизводство	Произведена продукция,	<ul style="list-style-type: none"> • 45 дека за отглеждане на картофи, краставици, домати, пипер и др.
	Брой заети	
1.4. Изграждане на борса/тържище за земеделски продукти	Изградена борса/тържище/	
1.5. Изграждане на хидромелиоративни системи	Земеделска площ с изградени хидромелиоративни системи	
1.6. Развитие на биологично земеделие и пчеларство	Произведена продукция	<ul style="list-style-type: none"> • Разпространена информация за изискванията и предимствата на биологичното земеделие.
	Брой заети лица	
1.7 Създаване на предприятия за високо технологично преработване на продуктите от животновъдството, растениевъдството и горското стопанство.	Създадени предприятия	<ul style="list-style-type: none"> • Създаден консервен цех в село Камен. • Изградена винарна. • Открит цех за преработка на месо в с. Кесарево.
1.8 Изграждане на бизнес инфраструктура	Изграден бизнес –център	
	Площ изградени индустриални зони	<ul style="list-style-type: none"> • Почистени 50 дека терен за индустриална зона. • Изградена инфраструктура на индустриална зона 118 дека.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

		<ul style="list-style-type: none"> •Инвестиции в предприятието за велпапе и амбалаж за внедряване на линия за производство на хартия от отпадъчни суровини •Проект за изграждане на търговски площи и хотелска част в гр. Стражица. •В Хлебозавод гр. Стражица се реализира инвестиция за повишаване на капацитета и продуктовата структура на предприятието. •Проект на български инвеститор за изграждане на фотоволтаична централа в с. Владислав.
1.9 Подобро административно обслужване и подкрепа на предприемачите и МСП.	Изградено гише на предприемача, Представени услуги на МСП	<ul style="list-style-type: none"> • Въвеждане на обслужване на едно гише в Информационния център. • Назначен експерт „Местно икономическо развитие” • Сертификат „Община –готова за бизнес развитие”. • Разработени маркетингови материали. • Създадено гише на предприемача
1.10 Развитие и трансфер на нови технологии. Изграждане на публично-частни партньорства	Брой фирми въвели нови технологии,	<ul style="list-style-type: none"> • Разработен идеен инвестиционен проект създаване на инвестиционна ПЧП за нова зона за отдих с използване на енергия от биомаса. • Изградени фотоволтаични централи – два броя в гр. Стражица /84.64 kWp всяка по отделно/ и 1 бр. в с. Царски Извор /67,2 kWp/. • Изградена фотоволтаична централа в с. Владислав.
	Изградени партньорства	
1.11 Разработка на инвестиционен профил на общината. Маркетинг за привличане на инвестиции	Разработен инвестиционен профил	<ul style="list-style-type: none"> • Разработени маркетингови материали на общината.
	Брой привлечени инвеститори	<ul style="list-style-type: none"> • Реализиран е проект на местен инвеститор за изграждане на хотел в гр.Стражица, кв. 152, УПИ I, триетажна сграда. • Изграден склад с търговски обект за резервни части за селскостопански машини. • Открит цех за преработка на месо в с. Кесарево с размер на инвестицията 0,5 млн. лв. • В хлебозавод гр. Стражица се реализира инвестиция 0.5 млн. евро за повишаване на капацитета и продуктовата структура на предприятието.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

		<ul style="list-style-type: none"> • Чуждестранни инвестиции в предприятието за велпапе и амбалаж за внедряване на линия за производство на хартия от отпадъчни суровини на стойност 4.5 млн. евро.
1.12 Разнообразяване на структурата и създаване на нови връзки град-село	Програма за укрепване връзките град -село	<ul style="list-style-type: none"> • Осигурена интернет връзка на кметствата в селата Асеново, Камен, Сушица, Лозен, Бряговица, Владислав, Кесарево, Благоево, Виноград. • Техническо оборудване на администрациите в селата.
1.13 Постигане образователно равнище и квалификация на работната сила съответстващо на потребностите на икономиката	Брой относителен дял на лицата преминали обучение.	<ul style="list-style-type: none"> • Разкрити над 1500 работни места със срочна заетост в рамките на програмите на МТСП. • 2007 – 104 работни места по проект “Млад фермер”.
	За нова професия – повишаване на квалификацията ,	<ul style="list-style-type: none"> • 2013 г. - 13 човека са повишили квалификацията си. • 2012 – обучени от БТ 206 човека. • 2011 – обучени от БТ 116, като на 46 са осигурени работни места. • 2010 – обучени от БТ 46, от които на 20 човека осигурена заетост. • 2009 – 50 човека обучени по програми на БТ. • 2008 – 65 човека са обучение по програми на БТ, от които 34 са заети. • 2007 – 20 младежи обучение по професиите животновъдство и растениевъдство и 4 човека по програми по ЗНЗ.
	Технологично, информационно и техническо осигуряване на професионални паралелки	
1.14 Развитие на алтернативен туризъм	Брой създадена леглова база, брой туристи, брой създадени работни места	<ul style="list-style-type: none"> • Поддържаща реклама и организирането на масови мероприятия в туристическите зони. • Разширена е съществуващата леглова база с разкриването на хотел в гр. Стражица със 70 бр. легла. • Екотуристически продукт „Средна Янтра”. • Оформена е зона за риболов и отдих в землището на с. Камен с прилежаща ресторантска и хотелска част.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

		<ul style="list-style-type: none"> • Ваканционен комплекс „Оазис”, разработен от частен инвеститор – 42 бр. легла;
--	--	---

Приоритет 2: Развитие и модернизация на инфраструктурата.

Мярка	Планиран индикатор	Степен на изпълнение
2.1 Реконструкция и рехабилитация на общинска пътна мрежа	КМ подобрени пътища	<ul style="list-style-type: none"> • Ремонтирани 35 060 м общински пътища • Запълнени пукнатини по пътната настилка на пътища VTR 1287 Стражица – Бряговица, VTR 1288 Ц.Извор – Сушица, VTR Стражица – Кесарево 18000м. • 56% от населението с подобрен транспортен достъп.
2.2 Изграждане и рехабилитация на улични и тротоарни настилки в населените места от Общината	КМ построени или рехабилитирани улици и тротоари	<ul style="list-style-type: none"> • Изградени тротоари в гр. Стражица – 2204 кв.м. тротоари и ремонтирани 1767 кв.м. • Укрепен мост над река Лефеджа с. Бряговица. • Укрепен мост с. Виноград • Ремонт на мост и възстановяване на парапети в с. Благоево. • Ремонт подход и алея гробищен парк гр. Стражица. • Ремонт на улици – 6100 м. • Ремонт на сводов мост на ул. "Георги Димитров" с. Сушица • Ремонт на мост на ул. "Яворов" • „Реконструкция на улиците Михал Друмев, Дончо Узунов, Странджа, Стефан Караджа, Плиска и Искър в гр. Стражица” – 51 147 кв.м. • Ремонт на улици в с. Асеново, Ново Градище, Кавлак, Мирново, Сушица, • Благоустрояване на център – с. Благоево • Ремонт на автоспирка в с. Владислав. • Реконструкция на ул. Цар Симеон и Т. Каблешков, гр. Стражица • Изграден път и чешма в гробищен парк – Стражица • Изграден път до мюсюлмански гробища-Стражица. • 2009 – ремонтване на 11 улици в Стражица.

“Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

2.3 Рехабилитация и реконструкция на водопроводната мрежа в Общината	КМ рехабилитирана и	<ul style="list-style-type: none"> Извършена е реконструкция на 320 м. водопровод в с. Асеново и в с. Царски Извор. Подмяна на 2093 м. корозирали водопроводи в гр. Стражица, с. Ново градище, с. Николаево, вкл. и напорен водопровод. Подмяна уличен водопровод на ул. Цар Симеон-Стражица. Извършена е подмяна на корозирали водопроводи в следните населени места - гр. Стражица и селата Лозен и Любница – 2500 метра. Изграден довеждащ водопровод до яз. Казълдере 2200 м.
	реконструирана водопроводна мрежа	<ul style="list-style-type: none"> 25% от населението с подобро водоснабдяване
2.4 Свързване на селата с отклонения в качеството на водата за водоснабдяване от язовир Йовковци	Брой населени места с осигурено водоподаване от “Йовковци”	
2.5 Доизграждане и рехабилитация на канализационната мрежа на гр. Стражица	Доизградена канализационна мрежа, КМ рехабилитирана канализационна мрежа	<ul style="list-style-type: none"> Канализационна мрежа в гр. Стражица;
2.6 Изграждане на канализационна мрежа и в селата от Общината	Брой населени места и брой жители с изградена канализационна мрежа	<ul style="list-style-type: none"> Предстои реализацията на проекти за изграждане на канализация и пречиствателни съоръжения по Програмата за развитие на селските райони в селата Кесарево, Камен и Сушица. Изградени 50 м. канализационни отклонения в Стражица.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

2.7 Подобряване инфраструктурата на телекомуникациите	Брой обслужени лица	<ul style="list-style-type: none"> Осигуряване на интернет връзка на кметствата в селата Асеново, Камен, Сушица, Лозен, Бряговица, Владислав, Кесарево, Благоево, Виноград. Монтирана е въздушна оптична кабелна мрежа в гр. Стражица /15 км./ и с. Кесарево /7,2 км./. В читалищата на гр. Стражица, с. Сушица, с. Камен и с. Кесарево технически и софтуерно е осигурен интернет достъп за населението.
2.8 Доизграждане и подобряване на енергийната инфраструктура	КМ доизградена и подобрена енергийна инфраструктура	<ul style="list-style-type: none"> Ремонт на отоплителните инсталации в учебните заведения и детски градини – 4 броя. Цялостно саниране на детска градина в село Асеново. Ремонт и обновяване на ОУ – с. Виноград – саниране на фасада, нова отоплителна инсталация.
2.9 Подобряване инфраструктурата на селското и горското стопанство	КМ подобрени пътища	
2.10 Изграждане, рехабилитация и енергийно ефективна реконструкция на училища, социални, здравни и читалищни сгради	Брой сгради	<ul style="list-style-type: none"> Извършен частични и основни ремонти на 62 обществени сгради – детски градини, кметства, читалища, църковни храмове, социални домове, включително ремонти на отоплителни инсталации в училищата, като на някои от сградите са извършвани повече от една интервенция.
2.11 Подобряване и ремонт на спортната инфраструктура	Бр.лица ползващи спортната инфраструктура	<ul style="list-style-type: none"> Изградена детска площадка в ОДЗ “А. Каралийчев”. Изграждане парк с детска площадка и паметник "Ангел Каралийчев" Ремонт Моряшки парк – с. Сушица; Изградени 1 площадка за баскетбол, 1 площадка за тенис на мрежа, 1 бр. пясъчник в СОУ “Ангел Каралийчев”.
2.12 Изграждане на туристическа инфраструктура	КМ пътища, ел.и др.инфраструктура за туризма	<ul style="list-style-type: none"> Създаване на зона за отдих в кв.102 гр. Стражица. Екотуристически продукт „Средна Янтра”. Оформена е зона за риболов и отдих в землището на с. Камен с прилежаща

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

		ресторантска и хотелска част. • Довършване туристическа вила „Казълдере” Стражица.
--	--	--

Приоритет 3: Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот.

Мярка	Планиран индикатор	Степен на изпълнение
3.1 Почистване на нерегламентираните сметища	Декари почистени нерегламентирани сметища	<ul style="list-style-type: none"> • 2007 – почистване, възстановяване и облагородяване на замърсени с отпадъци площи и озеленяване около училищата в селата. • 2008 - почистени сметища в 20 населени места с обща площ 88.9 дка. • 2009 – почистени 19 населени места с обща площ 68 дка; • 2010 - почистени сметища в 17 населени места с обща площ 66,7 дка. • 2011 - 32 сметища в 20 населени места с обща площ 49,95 дка. • 2012 - 40 сметища в 20 населени места с обща площ 48,75 дка. • 2013 - Почистени 45 сметища в 19 населени места с обща площ 120,75 дка.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

<p>3.2 Изграждане пречиствателни съоръжения в селата</p>	<p>Брой населени места с пречиствателни съоръжения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пречиствателно съоръжение в Стражица - обслужва 5334 броя жители, или 37 % от населението на общината. • Канализация и пречиствателно съоръжение с. Камен по Програмата за развитие на селските райони за 1643 броя жители или 11,3 % от населението на общината /проект/. • Канализация и пречиствателно съоръжение с. Кесарево по Програмата за развитие на селските райони за 1550 броя жители или 10,7 % от населението на общината. /проект/ • Канализация и пречиствателно съоръжение с. Сушица по Програмата за развитие на селските райони за 753 броя жители или 5,2 % от населението на общината. /проект/
<p>3.3 Въвеждане на разделно сметосъбиране</p>	<p>Брой населени места;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Закупени 1122 допълнителни съдове за битови отпадъци. • Извършен ремонт на общински склад за съхранение на негодните пестициди. • Контейнери за пестициди • Разработен проект за система за компостиране. • 48 контейнера за разделно събиране на отпадъци, доставени от ЕКОПАК. • Закупени нови кофи за битови отпадъци.
	<p>% от населението при които е въведено</p>	
<p>3.4 Включване към регионалното депо за отпадъци./ Предприятие за преработване на отпадъци/</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Участие в реализацията на проект по ОП "Околна среда" за изграждане на регионално депо за управление на отпадъците

"Този документ е създаден в рамките на проект "Ефективни политики в Община Стражица", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган."

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

3.5 Опазване на лечебни растения и биоразнообразието в общината	Наличие на унищожени видове	
3.6 Мероприятия срещу ерозионни процеси, укрепване на свлачища, почистване и укрепване на речни корита	% овладени ерозионни процеси	
	% укрепени свлачища,	<ul style="list-style-type: none"> • Укрепено активно свлачище на пътя Теменуга – Водно – 120 кв.м свлачище • Ремонт път и свлачище с. Кавлак
	% укрепени корита	<ul style="list-style-type: none"> • Укрепен е десния бряг на река Стара река в регулацията на с. Кесарево. • Укрепени речните брегове и дъно на р. Голяма река гр. Стражица и укрепване на речни брегове и дъно на дерето в с. Горски Сеновец – 850 м.л. • Укрепване на подпорна стена на ляв бряг на р. Стара река, с. Кесарево. • Почистени речни корита. • Почистени дерета в селата.
3.7 Изграждане на зони за отдих и екотуристическа инфраструктура.	Изградени зони, КМ изградени екопътеки, алеи и др.инфраструктура	<ul style="list-style-type: none"> • „Картиране и определяне на природо-защитното състояние на природни местообитания и видове”.
3.8 Подобряване на ефективността на образователната система.	Брой, (%) завършили и реализирали се на пазара на труда	<p>В периода от 2007-2013 г. са реализирани редица проекти в училищата на територията на общината насочени към повишаване на квалификацията на преподавателите, въвеждане на целодневна форма на обучение, въвеждане на ИКТ в училищата, спорт за всички и др.</p>
3.9 Подобряване на здравеопазването и здравните услуги.	Брой обслужвани лица	<ul style="list-style-type: none"> • Закупена цифрова 16 канална ЕЕГ система КТ 88 – 1016А /енцефалограф/ • Закупена Холтер система за кръвно налягане NBP- 24. • Закупена система за стрес – тест. • Закупен допълнителен транс-дюцер за Доплер.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

		<ul style="list-style-type: none"> • Оборудван рехабилитационен център с физио- и кинезитерапия в гр. Стражица • 62 лица получили услуги по медицинска рехабилитация в Центъра за социална рехабилитация и интеграция гр. Стражица. • 20 лица - рехабилитационни услуги в Защитено жилище в гр. Стражица • 32 деца са получили рехабилитационни, психологически и педагогически услуги в Дневен център с. Г. Сеновец.
<p>3.10 Подпомагане социално обременените групи.</p>	<p>Брой подпомогнати лица</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2013 г. 498 души са се възползвали от социалните услуги в общината. • 2013 г. – на 60 лица са предоставени услугите личен асистент, от които 20 човека с увреждания. • Подпомогнати по ППЗСП – 644 семейства, по ЗСПД – 2025 семейства и по Закона за интеграция на хората с увреждания – 879 лица /от тях 53 деца/. • 2012 – 475 лица са обхванати от социални услуги и на 69 лица е осигурен личен асистент, от които 13 хора с увреждания. • 2012 - по ППЗСП – 674 семейства, по ЗСПД – 2083 семейства и по Закона за интеграция на хората с увреждания – 789 лица /от тях 44 деца/. • 2011 – 351 души обхванати от социални услуги, личен асистент и домашен помощник, социален асистент – 333 човека. • 2011 - по ППЗСП – 738 семейства, по ЗСПД – 2130 семейства и по Закона за интеграция на хората с увреждания – 721 лица/от тях 36 деца/. • 2010 – 321 души, обхванати от социални услуги, 80 човека личен асистент, от които 22 за хора с увреждания; по ППЗСП – 810 семейства, по ЗСПД – 2156 семейства и по Закона за интеграция на хората с увреждания – 717 лица. • 2009 – 1001 души са подкрепени по различни социални услуги, личен асистент

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

		<p>е предоставена услуга на 70 човека; по ППЗСП – 954 семейства, по ЗСПД – 2194 семейства и по Закона за интеграция на хората с увреждания – 745 лица.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2008 – 646 подкрепени от различни социални услуги; 2790 лица, по ЗСПД – 2161 лица и по Закона за интеграция на хората с увреждания – 749 лица. • 2007 – личен асистент – 4 човека.
3.11 Развитие на културата и съхраняване на културната идентичност	Брой културни събития,	<ul style="list-style-type: none"> • 2013 – 30 културни събития, в които са взели участие 6500 души. • 2012 - 35 културни събития, в които са взели участие 7580 души. • 2011 - Организиран са 32 културни събития, в които са взели участие 5320 души. • 2010 - Организиран са 23 културни събития, в които са взели участие 4586 души. • 2009 - 18 културни събития в които са взели участие 4100 души. • 2008 - 16 културни събития в които са взели участие 3200 души.
	Брой издания	

Приоритет 4: Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда.

Мярка	Планиран индикатор	Степен на изпълнение
4.1 Създаване на партньорства.	Брой партньорства	<ul style="list-style-type: none"> • Участие в МИГ Лясковец – Стражица. • Установено партньорство с Община Штип РМакедония. • Създадена Младежка организация. • Установено партньорство с Община Пидна, Гърция. • Създадено партньорство с 24 общини от България по проекта на ОПАК.

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

4.2 Участие в съвместни проекти със страни от ЕС	Брой реализирани проекти	<ul style="list-style-type: none"> • Реализиран проект по програма КОМЕНСКИ от СОУ “А. Каралийчев”. • Провеждане на съвместните международни обучителни семинари и конференции
4.3 Укрепване на капацитета на местната власт.	Брой обучени служители,	<ul style="list-style-type: none"> • 2013 - 32 служители са преминали обучения, като някои от тях са участвали в повече от едно обучение. • 2012 - 60 бр. служители, кметове и км. наместници. • 2011 – 23 служители • 2010 – 21 служители • 2009 – 26 служители • 2008 – 102 служители • 2007 – чуждоезиково обучение за общински служители
	Брой владеещи чужди езици	
4.4 Подобряване на качеството на услугите предоставяни от местните власти.	Брой жалби на граждани	2013 – няма

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2. Изпълнение на мерките, целите и приоритетите, заложиени в Общинския план за развитие на община Стражица за периода 2007 – 2013

“Този документ е създаден в рамките на проект “Ефективни политики в Община Стражица”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по бюджетна линия: BG051PO002/13/1.3-07, договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-31/07.11.2013г. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Стражица и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”